

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Viničarski tabor v Jeruzalemu

Zadnjo nedeljo se je vršil v Jeruzalemu v župniji Svetinje v osrčju Prlekije viničarski tabor, katerega se je udeležil naš voditelj in predsednik senata g. dr. Anton Korošec. Na tabor so prihiteli poleg domačih viničarjev iz Slov. goric viničarji iz Haloz, Fram in Pekar. Sv. mašo in pridigo je imel g. poslanec Marko Kranjc, ki je govoril o težavah in nadlogah viničarskega stanu. Po službi božji je bilo zunaj prijazne cerkve zborovanje, katerega je otvoril strokovni tajnik Peter Rozman. Pozdravil je predsednika senata g. dr. A. Korošca, ministra Fr. Snoja, zastopnika organizacije Zveze združenih delavcev, banska svetnika Štuheca in Zadravca, dekana g. Bratuška in še razne druge. — Ban dr. Marko Natlačen je poslal taboru pismo, v katerem je sporočil viničarjem, da bo izšel nov viničarski red, o katerem bo sklepal banski svet na izrednem zase-

danju 26. junija 1939. To vest so sprejeli viničarske množice z največjim odobravanjem.

Glavni govornik na taboru je bil naš voditelj g. dr. Anton Korošec. V svojem govoru je orisal težnje viničarjev in jim je obljubil boljše čase. — Za njim je govoril g. minister Franc Snoj, ki je podčrtal dejstvo, da so prišli slovenski viničarji pod vladro dr. Korošca leta 1928 do svoje uredbe, katera jim je priznala pravice, katere jim gredo. — Sledili so govori zastopnikov strokovnih organizacij, Kmečke zveze ter fantovskih odsekov. — S tabora sta bili odposlani navdušeno sprejeti vdanostni brzojavki kralju in knezu namestniku Pavlu. Viničarske množice so bile najbolj vesele, da je počastil njihovo lepo uspelo zborovanje največji sin Slovenskih goric, g. dr. Anton Korošec, katerega so obsula dekleta v zahvalo s cvetjem.

Mladinski tabor v Mariboru

Prečitajte v današnji številki objavljena navodila za veliki mladinski tabor v Mariboru, kateri se bo vršil od 29. junija do 2. julija 1939!

Zopetne povodnji in njene posledice

Hudo deževje preteklega tedna je napihnilo vse potoke in reke na Štajerskem. Nekač vod je prestopilo bregove in se razlilo po travnikih ter njivah. Nalivi so zatolili kmete ravno pri seneni košnji, katere ni samo zavrla, ampak je pokošena krma na mnogih krajih segnala. Zelo prizadet je radi dežja fižol, ki spada h glavni prehrani. Preobilna mokrota je povzročila, da je začela fižolova rastlina gniti pri koreninah in se sedaj suši.

Na Štajerskem je trpela od zadnje povodnji najbolj Obsotlska dolina radi razliva Sotle in njenih pritokov. Vsak promet od Podčetrčka je bil nemogoč. Mestinjščica je preplavila več kilometrov ceste ter vsa polja in travnike daleč naokoli. Most v Sodni vasi je vsled zadnje povodnji tako razmajan, da je avtobusni promet mogoč samo do Podčetrčka. Avtobus bo moral voziti do poprave tega mosta skozi Slivnico in Loko pri Žusmu v št. Peter pod Sv. gorami. Promet se bo vršil po istem voznem redu kot doslej. Treba je pomisliti, da je avtobusna zveza edina, katera veže spodnje obsotlske kraje s Celjem ter železnico in je že čas, da bi bil enkrat most v Sodni vasi toliko urejen, da ne bi onemogočala vsaka poplava prometa čezenj. — Cesta skozi Lastnič je bila več kilometrov na dolgo globoko pod vodo. V šmarju pri Jelšah je prodrla voda v trgu do Katoliškega doma in občinske hiše.

Že drugič letos po povodnji opustošene

obsotlske kraje si je ogledal poslanec dr. Anton Ogrizek, ker je ljudstvo šmarskega kraja letos po vremenskih neizodah oškodovano do obupa in mu morata priskočiti na pomoč država in banovina, sicer bodo itak revni ljudje vsega tega velikega okraja stradali.

Nalivi zadnjega tedna so povzročili nepregledno škodo po Kranjskem. Po Dolenjskem so pretekli teden doživeli letos tretjo poplavo. Sava in Krka sta se razlili in ljudje sploh ne pridejo iz strahu pred poplavami. Najstarejši Dolenjci ne pomnijo tolikih povodnji drugo za drugo, kakor ravno letos. Za Dolenjsko je bila najbolj udarjena po najnovejši povodnji Ribniška dolina, katero sta spreminili Ribnica ter Bistrica v noči na 15. junij v eno jezero. Ob polnoči so bili po prizadetih vaseh plat zvona, ki je budil ljudi k reševanju, kar se še sploh dalo rešiti. Po dvodnevem hudem deževju so prihrumeli izredno močni podzemski studenci na površje in so 14. junija preplavili župniji Struge in Dobropolje, kjer ni bilo take povodnji o. l. leta 1933.

Celo z Gorenjske so bila objavljena poročila, da so doživeli strašno noč od 14. na 15. junij. Po desetih zvečer se je razbesnel strahovit vihar, nato je začelo liti kakor iz škafo. Zjutraj je po planinah nad 1200 metrov snežilo, v doline pa so grmeli plazovi. Pod Radovljico se je začela razliti Sava, ki je bila pri Podnartu 15. junija zjutraj že široko razlita.

Krinko dol!

Volk dlako menja, ne pa narave: tako pravi znana prislovica. Tak volk je socializem in komunizem. Spremenil je zadnja leta svojo taktiko, način nastopa in dela. Pomešal se je med meščanske stranke, z njimi ustvaril ljudske fronte, da bi se boril za »demokracijo in svobodo«. To pa ni bilo nič drugega kot menjava dlake. Po svojem bistvu je ostal volk, to je stari ropar in nasilnež. Kot dokaz hočemo navesti resolucijo, ki jo je sklenil kongres francoske socialistične stranke v Nantesu početkom tega meseca. V tej dolgi resoluciji zahtevajo socialistični deklamatorji o demokraciji in svobodi zoper katoliško Cerkev stroge izjemne sklepe. Za vlade ljudske fronte so socialisti in komunisti ponujali katoličanom »prijateljsko« roko in zavezništvo v borbi zoper kapitalizem z zatrdilom, da bodo spoštovali svobodo njihovega verskega prepričanja. Sedaj pa zopet ropotajo zoper nje kot sovražnike svobode, in najmračnejše nazadnjake. V navedeni resoluciji zahtevajo, da se morajo stari proticerkveni zakoni v Franciji z vsoto strogostjo izvajati in razširiti na Alzacijo in Loreno. Državne šole morajo ostati strogo brezverske, zasebne verske šole naj se čim največ omejijo, v krajih z manj kot 3000 prebivalci sploh prepovejo. Državne in javne službe naj so dostopne samo takšnim, ki so obiskovali brezversko državno šolo. Povsod po državi naj se začne brezverska propaganda. Radio-prenašanje verskih opravil, govorov in predavanj se mora prepovedati. Cerkev ne sme biti zastopana na državnih prireditvah; armada, mornarica in bolnišnice se morajo laizirati, kar pomeni stvarno razkristjaniti. Torej stari brez- in protiverski socialistično-komunistični volk, ropar pravice, zatiratelj svobode.

Tudi v naši državi menja socialistično-komunistični volk kaj rad svojo dlako. Meša se med množico pod krinko bojevnika za demokracijo, samoupravo in svobodo, za narod in državo. Slovenski voditelj dr. Korošec je o tem rekel na prvem slovenskem delavskem taboru v Ljubljani 4. junija tole: »Komunisti in socialisti nosijo zadnji čas tablice v sprevodih in trakove na prsih s patriotičnim napisom: Branimo državo! Branimo narod! A vsakdo ve, ki ni udarjen z duševno slepoto, da se to mora pravilno čitati: Branimo državo ob strani drugorodnih komunistov! Žalostno pa je, da so povsod, pa tudi pri nas ljudje, ki so s tako slepoto udarjeni. Ljudski pregovor pravi, da včasih tudi slepa kokoš kako zrno najde, a pri političnih kokoših je to, zdi se mi, popolnoma izključeno.«

Med francoskimi katoličani so bile nekatere take slepe politične kokoši, ki so

pobirale od socialistov in komunistov naročena zrnja. Sedaj so tudi te kokoši spregledale. Upamo, da bo tudi v Sloveniji realno spregledala vsaka slepa politična kokoš.

Uzakrinkanem nastopu komunizma na Hrvaškem poroča sušaška »Istina« dne 14. junija med drugim to: »Opaža se, kako imajo komunisti v mnogih krajih po dva do tri svojih ljudi, ki vodijo pod plaščem hrvatstva glavno besedo ter ob ugodni priliki ljudi terorizirajo. Ti posamezniki se delajo »velike Hrvate« in če se kdo dvigne zoper njihovo delo, spretno ljudem prikažejo, da se dotični človek zoper nje dviga samo zato, ker so Hrvati. Tako postanejo v tem kraju celo mučeniki hrvatstva. Ni sicer v vseh krajih tako, toda v nekaterih ima glavno besedo nekaj kričarjev, kratko rečeno: najslabši ljudje. Toda kaj moreš zoper nje, ko pa so »dobri Hrvati«! Jadno hrvatstvo, ko se takšni z njim zakrinkujejo! Mogli bi navesti več primerov, kako so na vodstvu najslabši

ljudje, toda iz posebnih razlogov tega ne bomo storili. Prišel pa bo čas tudi za to. Svoje prave rogeve pa pokažejo ti ljudje, ko gre za duhovnika.« List potem opisuje, kakšne težave delajo ti ljudje duhovniku in kako vernike hujskajo zoper nje. Ako župnik v cerkvi samo omeni komunizem, ti kričarji, ki so v cerkvi »službeno« — saj drugače ne gredo v cerkev kot takrat, ko imajo »službo« špijonaže zoper duhovnika — takoj stopijo v akcijo, da po cerkvenem pravilu med ljudstvom duhovnika smešijo, psujejo in zasramujejo. Če duhovnik vpraša y šoli otroka takšnega komuniste, zakaj ne gre v nedeljo v cerkev, odgovori otrok: »Oče ne dovoli.« Dopisnik ob koncu sprašuje: »Zakaj dopuščamo, da takšni ljudje gospodujejo po raznih krajih?« Vprašanje tudi velja za nekatere kraje v naši slovenski domovini, velja pa tudi za nekatere časnike, liste in revije, v kojih uredništva in sotrudništva so se vrnili ljudje socialistično-komunističnega mišljenja.

Nujni poziv fantovskim odsekom in dekliškim krožkom!

Vse odseke in krožke, ki še niso vrnili izpolnjenih prijavnih pol, nujno pozivamo, da to takoj store! Ne odlašajte in storite svojo dolžnost!

Taberne knjižice

razpošilja pisarna pripravljalnega odbora le onim odsekom, krožkom in poedincem, ki so jih posebej naročili. Ako tega še niste storili, storite takoj, ker bo tabernih knjižic in znakov v kratkem zmanjalo, brez knjižice in znaka pa nimate pravice do znižane voznine in tudi ne vstopa na taberne prireditve. Z naročilom nakažite tolikokrat po 5 din, kolikor knjižic ste naročili.

Fantje in dekleta!

Tudi če nimate kroja, pridite na tabor, da boste pri prireditvah, predvsem pa v sprevodu, pomnožili naše vrste!

Znižana voznina

Navodila za znižano voznino na železnicah najdete v taborni knjižici. Preštudirajte jih natančno, da ne boste imeli nepotrebnih sitnosti! Danes še enkrat na kratko:

Člani, članice, mladi in mladenke imajo 75% popusta, morajo pa vsi pri nakupu voznega listka predložiti taborno knjižico ter člansko legitimacijo, ki jih prejmejo člani in mladi pri domačem odseku, članice in mladenke pa pri svojem krožku. Poleg taborne knjižice in legitimacije pa mora vsakdo zgoraj imenovani imeti še železniški obrazec K-14, ki ga kupi za 2 din pri železniški agaciji.

Vsem ostalim udeležencem (nečlanom) pa je dovoljena polovična voznina (50% popust) proti predložitve taborne knjižice in železniškega obrazca K-13, ki stane 2 din.

Ne pozabite na žigosanje pred povratkom iz Maribora, in sicer legitimacij in železniških obrazcev K-13 in K-14 pri prireditvenem odboru, da ste se tabora res udeležili, in obrazcev K-13 in K-14 pri železniških blagajnah v Mariboru!

Godbe!

Fantje in dekleta! Skrbite, da ne ostane za naš tabor, ki mu enakega v Mariboru še ni bilo, nobena godba doma!

★

Mladinski tabor v MARIBORU

V DNEH OD 29. JUN. DO 2. JUL. 1939

Ne le mladina, ampak vsa slovenska in katoliška javnost bo šla na tabor!

Kakor pričajo dosedanje prijave, se je velika množica slovenske mladine odločila, da pride v Maribor na svoj tabor. Doslej je prijavljenega blizu 10.000 članstva, kar je vsekakor veliko število, ki ga zmore le naša slovenska in katoliška mladinska organizacija.

Nikakor pa ne bi bilo prav, če bi na tabor prišla le naša mladina. Čeprav nosi tabor naslov mladinskega tabora, je tako topla vabljen kot naša mladina, tudi naš starejši rod, ker iskreno želimo, da bi na mladinskem taboru mladi in starejši rod skupno manifestirala za cilje naše mladinske organizacije, ki so izraz ne le hotenja naše mladine, marveč vsega slovenskega naroda. Zato pa naj na tabor prihitijo tudi naši očetje in matere!

Ni dovolj, če odseki in krožki agitirajo samo med svojim članstvom. Storit morajo vse, da se bodo tabora udeležili tudi tisti, ki še niso člani naše organizacije, prav tako pa morajo poskrbeti za to, da se bo na taboru zbral tudi naš starejši rod!

Posebni vlaki za glavni dan 2. julija

Za dovoz udeležencev v nedeljo, 2. julija, ko bo spreved po mestu in nastop, bomo organizirali tudi posebne vlake. Vozni red teh posebnih vlakov bomo pravočasno objavili v »Slovenca«. Zato vestno zasledujte vsa poročila in navodila v »Slovenca«!

Stanovska zborovanja na mladinskem taboru v Mariboru

Najbolj važna stanovska zborovanja na taboru v Mariboru bodo zborovanja naših delavnih stanov: kmetov, obrtnikov in delavcev. Vsa tri se vršijo na predan velikega mladinskega nastopa, v soboto 1. julija. Kmečkovo zborovanje bo ob desetih dopoldne v Karlinovi dvorani, obrtniško ob 10. uri dopoldne v dvorani Ljudske univerze, delavsko pa isto tam ob 3. uri popoldne.

Kmetje, obrtniki, delavci, odzovite se polnoštevilno povabilu, da bodo stanovski zbori veli-

čajne manifestacije kmečke, obrtniške in delavske stanovske zavesti!

Bog raj živi kmečki, obrtniški in delavski stan!

Uvod v taborne dni

Ljudski oder v Mariboru se z vso vnemo pripravlja na uprizoritev slavnostne igre ob mladinskih dnevih. Uprizorila se bo v Narodnem gledališču ljudska igra iz turških časov »Miklova Zala«, in sicer na praznik, 29. junija, in v petek, 30. junija, vsakokrat ob pol devetih zvečer. Vstopnice se bodo dobile v predprodaji pri dnevnih gledališki blagajni in v knjigarni Tiskarne sv. Cirila na Aleksandrovi cesti. Rezervirajo pa se lahko pri g. Brumenu v Mariboru, Orožnova ulica 2. Opozorjamo okoličane, posebno pa meščane, da si vstopnice pravočasno oskrbijo!

Iz raznih držav

Napori za pritegnitev Bolgarije k Balkanski zvezi. V zadnjem času stopajo v ospredje napori raznih držav, da bi pritegnile Bolgarijo k Balkanski zvezi. Bolgarija zahteva pred vstopom, da ji odstopi Romunija južno Dobrudžo, katere jim je bila odvzeta ob prevratu, Grčija pa izhod na Egejsko morje. Nalogo posredovalca med Bolgarijo, Romunijo in Grčijo je prevzela na namig Anglije Turčija. Romunski zunanji minister Gafencu se je že mudil tozadevno v turški prestolnici Ankari. Za Ankaro je posetil Gafencu Ate-ne, kjer je bil štiri dni gost grške vlade. V Ankari je Gafencu odklonil odstop južne Dobrudže Bolgarom. Grška vlada je pa izdelala poseben predlog, ki bi naj ustregel bolgarskim težnjam na ta način, da bi vzela Bolgarija v najem taisto ozemlje, ki ga hoče imeti od Romunije ter Grčije. Najemnina bi bila malenkostna, najemninska doba bi trajala 99 let. Na ta

predlog je pristala Bolgarija in se bosta zavzela za njegovo udeleževitev Anglija in Turčija. Ako se bo posrečilo na opisani način pritegniti Bolgarijo Balkanski zvezi, bo ves Balkan združen in dovolj močan napram vsakemu vplivu ter pritisku od zunaj.

Novi madžarski parlament odprt s prestolnim govorom. Madžarski regent Horthy je otvoril 14. junija novo izvoljeni parlament s prestolnim govorom. Regent je uvodoma naglasil, da je novi madžarski parlament zastopnik povečane Madžarske, ki je večja po številu prebivalstva in po ozemlju. Po 20 letih so se vrnili odtrgani kraji Madžarski brez vojne, edino po zaslugi »zmage pravice«. Dalje je Horthy povedal, da si želi Madžarska novih prijateljev in ostane zvesta starim, med katerimi sta Italija ter Nemčija. Madžari spremljajo z veliko pozornostjo vse, kar bi moglo koristiti ozračju medsebojnega

zaupanja med Madžarsko ter Jugoslavijo. Svoj govor je zaključil regent z željo, da bi bilo najbolje, če bi papež kot najvišja moralna osebnost predlagal sestanek vesleš, da prouče sporna vprašanja v Evropi, ki živi prav sedaj v precej napetem ozračju.

Predsednik romunskega senata odstopil. Ostavko je podal predsednik romunskega senata Nikolaj Jorga. Jorga je predlagal, naj bi trajal mandat senatnega predsednika devet let. Ker je bila večina članov senata proti temu predlogu, je Jorga odstopil.

Uradna ugotovitev števila prebivalstva Velike Nemčije. Po podatkih statističnega urada znaša število nemškega prebivalstva po ljudskem štetju 17. maja skupaj s Klajpedo okoli 79.800.000 ljudi. Če se k temu prišteje 6.800.000 prebivalcev češkega in moravskega protektorata, znaša celotno število prebivalstva na področju rajha 86.600.000.

Italijanski cesar in general Franco obiščeta Nemčijo. Meseca septembra bo obiskal uradno Nemčijo italijanski kralj in cesar Viktor Emanuel in bo gost nemškega kanclerja Hitlerja. Istočasno bo pri kanclerju Hitlerju tudi general Franco, voditelj nove Španije.

Angleški kralj Jurij VI. zapustil Ameriko. Naš list je poročal o daljšem obisku angleške kraljevske dvojice v angleškem dominijonu Kanadi in v Združenih ameriških državah. Kraljevi par se je vrnil iz ameriške prestolnice Washingtona nazaj v Kanado in se je odpeljal od tamkaj 15. junija na Angleško.

Kasna vrnitev obiska. Ker sta angleški kralj ter kraljica obiskala ameriškega predsednika Roosevelta, namerava gospod predsednik vrniti obisk v Londonu šele prihodnjo jesen, ako bo to dopuščal mednarodni položaj. Roosevelt je odločen, da bo v tretji kandidiral za predsednika Združenih držav in da bo tudi izvoljen.

Ukinitev važnega ameriškega zakona. Parlamentarni odbor za zunanje zadeve v Washingtonu je sprejel z 12 glasovi proti 8 zakonski osnutek, kateri določa ukinitve sedanje zakonske določbe o nevtralnosti (nepripravnosti), o prepovedi prodaje orožja ter streliva vojskujočim se državam. Prejšnji zakon o nepripravnosti bo zamenjan z novo določbo, katera prepoveduje, da bi se ameriške ladje uporabljale za prevoz vojnega materiala v tuje države.

Izmenjava uradnih obiskov med Španijo in Italijo. Iz Rima je izšlo uradno poročilo, da bo general Franco septembra obiskal Rim. Italijanski zunanji minister grof Ciano pa pojde v špansko prestolnico v Madrid julija in se bo udeležil 18. julija slavnosti ob triletnici začetka španske državljanske vojne.

Nevaren položaj med Anglijo in Japonko. Skoro dve leti že traja japonsko-kitajska vojna, v kateri je prišlo že večkrat do napetosti med na kitajsko ozemlje prodirajočo Japonko, ki je zaveznica Italije ter Nemčije, in med Anglijo, Francijo ter Ameriko, katere imajo največje zanimanje za Kitajsko in posebno še Amerika za Tihomorje. Kar divja vojna med Japonci in Kitajci, še ni bilo tako resnega spora, kakor je izbruhnil v minulem tednu v kitajskem mestu Tiencinu, katerega imajo zasedenega Japonci in je tamkaj važno mednarodno naselje pod angleško in fran-

Le kovač zna skovati podkev

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinsko milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

cosko upravo. V angleški in francoski četrti tega mesta prebiva 4000 Angležev, 3000 Francozov in 45.000 Kitajcev. V Tiencinu pa je tudi 40.000 Japoncev. Japonske oblasti so zahtevale od Angležev, naj jim izročijo štiri Kitajce, katere zasleduje japonska policija radi napada na nekega japonskega carinika. Ti Kitajci so se zatekli v Tiencinu v mednarodno naselje in angleška oblast beguncev ni izročila. Japonska vlada je sporočila Angliji in Franciji, da bo blokirala ali obkolila tiencinsko mednarodno ozemlje s svojimi vojnimi ladjami, če angleške oblasti ne bodo ugodile njeni zahtevi. Anglija se je izmikala s predlogom, naj se glede te zadeve vpostavi trojni odbor, ki bi spor preizkusil. Japonci se za ta predlog niso zmenili in so

pore, da bo začela izvajati napram njej naslednje ukrepe: 1. Določila bo nove uvozne carine za japonsko blago, ki prihaja v angleške kolonije na Daljnem vzhodu, s čimer bo japonsko gospodarstvo silovito prizadeto; 2. prepovedala bo japonskim ladjam promet z vsemi velikimi angleškimi pristanišči na Daljnem vzhodu; 3. omejila bo uvoz japonskega blaga v Anglijo; 4. povečala bo denarno in gospodarsko pomoč Kitajski. Vojaških ukrepov za zdaj angleška vlada ni izdala nobenih, ker upa, da bo to vprašanje z Japonko vedle uredila po mirni poti. Pač pa imo poveljstvo angleškega vojnega brodogradništva na Daljnem vzhodu pooblastilo, da vsa trenutna lahka ukrene vse, kar se mu zdi potrebno za varstvo angleških koristi.

Prava slika japonskih uspehov na Kitajskem. Po dveletnih hudih bojih Japonci za posest Kitajske je objavilo francosko časopisje pravo sliko japonskih uspehov. Opis te slike je poslal v Pariz poseben francoski poročevalec, ki se je razgovarjal o japonsko-kitajski vojni s kitajskim polkovnikom. Ta polkovnik trdi, da so Japonci sicer zasedli od Kitajske 795 okrajev, v oblasti pa jih imajo le 59. Japonci so se polastili le največjih mest in železniških prog, po katerih si pa ploč ne upajo razviti prometa. V 248 okrajih zasedenega ozemlja kitajska oblast nadaljuje svoje delo, v 489 okrajih pa Japonci krajevnih oblasti sploh ne nadzorujejo in so ti okraji še vedno v zvezi s kitajsko vlado. Radi ogromnosti kitajskega ozemlja so Japonci ogroženi od kitajskih armad in četnikov neprestano ter od vseh strani. Da ni položaj Japoncev na Kitajskem rožnat kljub zmagam in uspehom, je razvidno iz izjav Japoncev samih. Ker bosta potekali 17. julija dve leti, odkar je pričela vojna na Kitajskem, so objavili poveljniki japonske vojske obširno spomenico o razvoju japonskih vojaških kretanj na Kitajskem v tretjem vojnem letu. Spomenica poudarja, da bosta zatonili še dve do tri leta, preden bo uničena kitajska armada.

Kmečki stan stebel slovenskega naroda

14. junija po predhodni napovedi blokirali angleško naselje v Tiencinu, kjer so nakopičene angleške banke in trgovine. Japonci od 14. junija ne dovoljujejo nobenega prometa z mednarodnim naseljem in odganjajo vsako ladjo, ki skuša kaj uvoziti za Angleže in Francoze v Tiencin. Sedaj gre za velevažno vprašanje: kaj bosta ukrenili Anglija in Francija, da obvarujeta svoj ugled na Daljnem vzhodu? Listi so poročali, da bi naj bil držen nastop Japoncev v Tiencinu namig Angliji, naj ne sklepa vojaške zveze s sovjetsko Rusijo, ker bi zveza Anglije ter Francije z Rusijo proti Italiji ter Nemčiji rodila dejstvo, da bi se Japonska priključila vojaški zvezi med Nemčijo ter Italijo.

Odgovor Anglije na japonsko zaporo v Tiencinu. Zgoraj poročamo o sporu med Japonko ter Anglijo in Francijo, radi katerega so odrezali Japonci z bojnimi ladjami mednarodno naselbino v Tiencinu od zunanega sveta. Anglija je zagrozila Japonski 15. junija, ako ne bo ukinila za-

Kako pišejo ...

Nazadovanje. V celjski »Novi dobi« (dne 9. junija) je »dolgoleten Sokol« v zvezi z nastopom sokolstva v Celju objavil teletogovito: »Če primerjam število telovadečih sokolskih pripadnikov s številom v predvojni dobi pri celjskem Sokolu, me sedanje stanje nikakor ne more zadovoljiti. V predvojni dobi, ki je nam starejšim sokolskim pripadnikom še vedno dobro v spominu, je znalo takratno društvo-

no vodstvo poiskati in pridobiti telovadeče društvene pripadnike zlasti tam, kjer je najmočnejši rezervoar naraščaja: v vrstah obrtnega, delavskega in trgovskega naraščaja ter med dijaštvom. V Celju imamo napram predvojnemu stanju ogromno povečano število dijaštva (za več sto odstotkov). Isto je glede obrtnega in trgovskega naraščaja. Če so rezultati sokolskega nderjstvovanja Sokolskega dru-

štva v Celju med dijaštvom ter obrtnim in trgovskim naraščajem napram predvojni dobi v upadanju, moram glede sokolskih pripadnikov, aktivnih sodelavcev iz delavskih vrst ugotoviti, da je tukaj padec skoraj popoln. Zanimive ugotovitve.

Po vzvišenih Tyrševih smernicah. »Slovenski narod« (14. junija) poroča o sokolski prireditvi pri Sv. Antonu v Slov. goricah v nedeljo, 11. junija. Svoje poročilo zaključuje s to-le obljubo: »Sokolska

edinica pri Sv. Antonu bo neustrašeno nadaljevala svojo pot po vzvišenih Tyrševih smernicah.« Kakšne so te smernice? Te smernice službeno tolmači »Sokol«, vestnik sokolskih žup Ljubljana-Maribor-Novo mesto, v svoji številki dne 1. aprila l. l. s temile besedami: »Ne moremo umeti moralne moči sokolstva, če ne razumemo njegovega izvora iz brezverskega svetovnega nazora husitstva in Tyrševe protiverske, zgolj razumske in proticerkvene morale.«

Po krščanskem svetu

Kongres Kristusa Kralja ima dva namena: najprej se bodo zbrali učeni in pobožni možje iz vseh katoliških dežel in se več dni posvetovali, kaj naj krščanski narodi store, da preprečijo temne načrte, ki so jih zasnovali sovražniki Kristusa Kralja, in kako naj katoličani delajo, da bo Kristus res postal Kralj vsega sveta. Potem pa bomo na kongresu z vsem sijajem manifestirali za Kristusa Kralja. Vsemu svetu hočemo javno pokazati, da je Kristus res naš Kralj in da hočemo za vedno ostati njemu zvesti. K tej slovesni manifestaciji pa je poklican posebno naš slovenski narod, v čigar središču se vrši ta pomembni kongres. Čim več pobožnega ljudstva se bo tedaj zbralo v Ljubljani, tem lepše in veličastnejše bo, tem bolj bomo pokazali posebno tujcem, kako naša srca gorijo za Kristusa Kralja.

Cerkvene razmere v bivši Avstriji razsvetljujejo gotova dejstva. Med ta dejstva spada vpeljava novega cerkvenega davka. Doslej je k vzdrževanju duhovščine in h kritju raznovrstnih gmotnih potreb Cerkve prispevala država, ki je duhovnikom plačevala za njihovo delo primerno plačo, nadalje razne ustanove, občine, patronati itd. Z novo odredbo so vsi ti prispevki odpravljeni, dovoljen pa je samo en vir dohodkov, to je nov cerkveni davek, ki je vpeljan od 1. maja t. l. dalje. Ta davek, ki je bil doslej v nekdanji Avstriji neznan, plačajo vsi polnoletni člani Cerkve; kdor izstopi iz Cerkve, za njega preneha obveznost tega davka tri mesece po prvem dnevu meseca, ki je sledil iz-

stopu iz Cerkve. Cerkevni krogi se tega davka nič ne veselijo, ker predstavlja novo dajatev v sedanjih časih, ki so že tako preobremenjeni z davki, ter bo zopet razpalil gonjo za izstop iz Cerkve. Vrh tega pa mora cerkveno predstojništvo za vsak izdatek, ki ga napravi iz dohodkov tega davka, prej dobiti dovoljenje državne oblasti. — V Salzburgu (Solnogradu) je stara zgodovinska palača, ki je last Cerkve in ki v njej prebiva solnograški nadškof. Zgodilo pa se je koncem majnika, da je sedanji nadškof dr. Waitz bil na obisku na Dunaju. Pri tej priliki je tajna državna policija zasedla to palačo ter odstopila njene prostore kot glavni stan SA (napadnim oddelkom), ki so se takoj vselili ter razobesili strankino zastavo. Nadškof dr. Waitz, kateremu so pustili v uporabo samo tri sobe, je poslal pismen protest

Dober obrtniški stan porok našega narodnega napredka

kanclerju Adolfu Hitlerju. — Dunajski nadškof kardinal dr. Innitzer je naročil duhovnikom svoje škofije, naj v bodoče v javnosti nastopajo samo v civilni (neduhovniški) obleki. Tako bodo obvarovani napadanja in sramotenja ter jim bo olajšano njihovo dušnopastirsko delovanje. Isto naročilo je tudi bilo izdano pripadnikom raznih samostanskih redov, moških in ženskih.

Novice

Osebnosti

Duhovniške vesti. Umeščena sta bila gg. Anton Ravšl, provizor v Št. Ilju v Slov. goricah, kot župnik istotam, in Fran Močnik, župnik v Sv. Štefanu pri Žusmu, kot župnik v Stoprech. — Postavljeni so bili gg.: Ivan Atelšek, župnik v Braslovčah, za upravitelja dekanije Braslovče; Franc Križan, kaplan v Braslovčah, za provizorja v Belih vodah; p. Viktorin Šivavec, kaplan v Marenbergu, za provizorja v Zagorju; Jožef Petrovič, kaplan pri Sv. Trojici v Halozah, za provizorja v Sv. Štefanu pri Žusmu; Jožef Vošnjak, kaplan v Šmartnem ob Paki, za provizorja istotam. — Nastavljeni so bili gg. semeniški duhovniki: Štefan Čergulj za kaplana v Št. Ilju v Slov. goricah; Dušan Dogša za kaplana v Marenbergu; Alojzij Feguš za kaplana v Braslovčah; Simon Vrhovšek za kaplana pri Sv. Juriju pod Taborom. — Dopust se je dovolil g. Ivanu Ogulinu, pro-

vizorju v Belih vodah, obenem se mu je dodelilo službeno mesto 2. kaplana v Šoštanju. — Upokojen je bil g. Alojzij Šoba, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik na Zdolah.

Nesreče

Sklad desk polomil delavcu obe nogi. V mariborsko bolnišnico je bil prepeljan z zlomom obeh nog 60 letni delavec Jožef Pavlin iz Bočne pri Gornjemgradu, na katerega se je zrušil sklad desk.

Podlegla poškodbi. Ana Zima, 33 letna žena kovača državnih železnic iz Hotinje vasi v župniji Slivnica pri Mariboru, je padla radi sunka tovrnega avtomobila z voza v občestni jarek in si je zlomila hrbtenico ter je podlegla poškodbi. Smrtna žrtev prometne nesreče zapušča tri nepreiskrbljene otroke.

Drvo se podrlo na posestnika. Huda nesreča je zadela 56 letnega posestnika

Gregorja Špes s Tinja na Pohorju pri poriranju drevja. Drvo je padlo nanj in mu je raztrgalo čreva. Zelo nevarno poškodovanega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Otrok padel iz zibelke in si zlomil nogo. V Šmartnem na Pohorju je padla iz zibelke desetmesečna hčerkica cestarja Šturma in si je zlomila desno nogo. Otroka so oddali v mariborsko bolnišnico.

Zopet huda nesreča na železniškem prelazu pri Medlogu v okolici Celja. Železniški prelaz v Medlogu pri Celju, ki je bil pred leti pozorišče grozne avtobusne nesreče, je zahteval zadnji petek zopet dve žrtvi. V trenutku, ko sta hotela tovarniški delavec Franc Kuder in posestnik Jožef Golavšek, oba iz Sešč pri Št. Pavlu, na koleslju se popeljati preko omenjenega prelaza, je pridrdral večerni savinjski vlak iz Celja. Lokomotiva je zadela v voz in ga je raztreščila na dvoje. Medtem ko je vlekel stroj en del voza s Kudrom še nekaj sto metrov naprej, je pognala lokomotiva drugi del voza v jarek ob železnici. Golavšek je obležal nezavesten in opraskan po vsem telesu ob tiru. Mnogo hujše poškodbe je dobil Kuder, katerega je stisnilo med odbijača lokomotive in ima prebito lobanjo in hude zlome kosti. Rešilni oddelk je prepeljal oba v bolnišnico. Lokomotiva je zadela tudi konja in mu je zdrobila zadnjo nogo, da ga je moral konjač ubiti na mestu.

Dva otroka utonila. V Prevaljah so se igrali otroci na betonskem zidovju ob strugi pri elektrarni. Petletnemu fantku delavca Fužirga je spodrsnilo, omahnil je v deroče valove narastle Meže in utonil. Fantka so potegnili poltretji kilometer nižje pri Vrenčurniku iz vode. — V Tomašji vasi pri Škocjanu na Kranjskem je padla hčerkica posestnika Jožefa Šketa v nezavarovano lužo in so jo potegnili iz kotanje utopljeno.

Pod kolesi železniškega vagona. Na postaji Jesenice se je zgodila 15. junija huda nesreča. Franc Zupan, ključavničarski vajenec in sin progovnega čuvaja iz Loga pri Kranjski gori, je skušal doseči odhajajoči vlak proti Kranjski gori. Padel je pod kolesa vagona, ki so mu presekala obe nogi. Fant se je po nesreči onesvestil in so mu podelili borečemu se s smrtjo sv. poslednje olje. Kmalu za tem so ga peljali z rešilnim avtomobilom domov, a je revež umrl med prevozom.

Šofer ponesrečil. Stanko Seršen, 23 letni šofer iz Spodnje Hudinje pri Celju, je šofiral star avto v Maribor. Na klanec pri Slov. Bistrici je odpovedal na avtomobilu motor. Avtomobil se je zaletel v drevo ter se poškodoval. Pri sunku si je zlomil Seršen levo nogo v kolenu in je dobil precejšnje poškodbe po glavi ter rokah. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Nesreča pri padcu. Na železniški postaji v Zidanem mostu je padel 55 letni železniški progovni delavec Jože Zupančič in si je zlomil desno nogo v stopalu.

Dve nesreči na Dolenjskem. Novomeški kovač Franc Mirtič se je mudil po opravkih s kolesom v Birčni vasi. Na povratku se je hotel na nekem klancu izogniti ženski, a ga je silovit sunek pognal v loku preko kolesa v lesen steber ob cesti. Kovača-kolesarja so spravili v novomeško bolnišnico s strto spodnjo čeljustjo ter s pretresenimi možgani. — 16 letni Alojzij Plut iz Preloga se je podal na delo v do-

mač vinograd ter je vzel s seboj steklenico kave. Spotoma mu je spodrsnilo, padel je in steklenica se je razbila. Stekleni drobci so fantu hudo ranili prsa. Zdravniško pomoč mu je nudila bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

Žrtev neprevidnega ravnanja s staro puško. Pri vasi Brezje blizu Novega mesta so stikali pastirji po gozdih za ptičjimi gnezdi in so naleteli na staro lovsko enocevko, ki je bila gotovo last kakega divjega lovca. Že itak nabito puško so fantini še enkrat nabili in sprožil jo je 17 letni Franc Bevc. Stara puška se je radi prehudega dvojnega naboja razletela in so drobci hudo poškodovali neprevidneža, katerega so oddali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, kjer upajo, da mu bodo ohranili življenje.

Čebele nevarno opikale ogrebača. Posestnik Martin Andrejčič iz Telčice pri Škocjanu na Dolenjskem je ogrebal čebele. Medtem ko je pripravljajal panj, mu je hotel neki dečko čebele pogrniti v panj z veje z metlo. Čebele so padle namesto v panj ogrebaču na vrat ter za srajco in so ga opikale po vsem telesu do nezvesti, iz katere se je predramil šele po dveh urah.

POŽARI

Med nevihto je udarila strela v noči v cerkev sv. Antona v Kovači vasi pri Starem trgu ob Kolpi. Ker je bila streha iz deščic in strop lesen ter samo ometan, je bila koj po udaru vsa cerkvena streha v objemu plamenov. Domači so oteli z velikim naporom po razsulu strehe iz notranjščine kipe ter svečnike, vse drugo pa je uničil požar. Škoda znaša 70.000 din, zavarovalnina pa borih 5000 din.

V Dragi pri Višnji gori je uničil nočni požar posestniku Janezu Zupančiču hlev, svinjak, skedenj ter šupo. Zgoreli so tudi vozovi z orodjem. Komaj so oteli živino. Gasilci so obvarovali hišo ter sosednja poslopja. V tem primeru sumijo požig.

Na Zg. Hajdini pri Ptujju je pogorela posestniku Jakobu Vrbnjaku 20.000 din vredna domačija.

**Za gospodinjstvo
skrbite vi ... jaz
pa za vašo kožo!**

Ni dvoma, da gospodinjstva opraviča škodujejo koži. Toda bodite brez skrbi, ker Vas NIVEA varuje pred škodljivimi vplivi. NIVEA Vam namreč krepi kožno stanje, ohranja kožo zdravo in svežo ter ji daje mladostni izraz. Toda samo NIVEA vsebuje EUCERIT, okrepčevalno sredstvo za kožo!

Na Planjskem vrhu pri Ptujju je vpepelil ogenj celotno imetje posestniku Antonu Zimi, ki je oškodovan za 20.000 din.

Razne novice

Tretja bakrena krsta najdena v gramozni jami pri Betnavi. Pisali smo že, da so zadeli letos v gramozni jami pri Betnavi v Mariboru na dve bakreni krsti. Tamkaj

Velik delavski stan velika narodova bodočnost

je stala luteranska molilnica s pokopališčem. Tretja bakrena krsta je najlepša od vseh izkopanih. Na krsti sta križ in napis, v njej pa je borova krsta s slikanim križem in na tem orodje, s katerim so mučili Kristusa, ter rožni venec z Marijinim

monogramom. V krsti je počivalo truplo Helene Herberstein, rojene Schiffer, ki je bila svakinja rajne, katero so izkopali v bližini kot drugo v bakreni krsti. Pri tretji najdbi so še ohranjeni v kito spleteni plavi lasje, spodnja volnena obleka, ki je bila zgoraj zaključena s čipkami. Čipke so iz volne ter zelo lepo delo. Preko te obleke je bila obleka iz tančice, nogavice so volnene in čevljički domače delo iz svinjske kože. Obleko bodo ohranili. Tretja krsta je datirana z dnem 12. aprila 1636.

Društva! Za tombolo kolesa, motorji najceneje pri Šket, Vransko!

V trgovini Hinko Sax v Mariboru na Grajskem trgu je pozabila neka stranka z dežele zavoj. Ker že dolgo časa zavoja nihče ne pride iskat, se dotična stranka na to opozarja.

**Vse različne tiskovine
naročajte v**

Tiskarni sv. Cirila — Maribor

Podgane ustavile promet

V bližini Bentleya pri Altonu na Angleškem se je za dalj časa ustavil ves cestni promet, ker so se na cestah nenadno pojavili velikanski tropi podgan. Bile so na pohodu v določeno smer. Na poedinih krajih so našteali 5000 do 10.000 živali, ki so se pomikale proti reki Weyu. Zanimivo je, da so podoben pohod podgan opazovali v bližini Bentleya že pred nekoliko leti. Pravih vzrokov teh selitev niso doznali. Potovanja miši in drugih glodavcev niso redka. Tako vemo o množičnih pohodih flemingov v severni Evropi. Trdili so, da tečejo te živali proti Atlantskemu oceanu in da se poženejo vanj, pri čemer sledijo staremu instink-

V mrežah greha

16.

Ko se je dan razprave približal, se je napetost v zavodu s. Benigne stopnjevala do najvišje stopnje. Sestra, Alojzija, gojenke in varovanke so dan za dnem molile za srečen konec. Vsem se je zdelo, da so ravno tako prizadete ko Štefan sam in mati, ki je sedaj tudi bila med njimi. Zadeva jih je tembolj zanimala, ker je Alojzija kot Kellyjeva tipkarica pri njej sodelovala.

Mati in Alojzija sta vsak dan prisostvovali razpravi. Vsak dan sta šli že navsezgodaj, da sta si preskrbeli sedeže. Potem sta dolge ure sedeli druga ob drugi in z napeto pozornostjo sledili vsemu, kar sta videli in slišali.

Prvi dan sta hlastno opazovali obraz sodnika Harrisa, v nadi, da morda zasledita na njem vsaj najmanjši znak usmiljenosti. Alojziji se je zdelo, da je ta častitljivi delavec pravice kuštravih las, nabranih obrvi, ki so senčile velike oči, in dvojne brade, ki se je stiskala med trd ovratnik, podoben nagačeni sovi. Na njegovem obrazu ni bilo niti ene črtice, ki bi pričala o kaki sočutnosti. Obrazi porotnikov so dajali še manj upanja na usmiljenost. Vsi so bili mrki, brezčutni in človeku se je dozdevalo, da se ne bi spremenili, četudi bi bilo treba izreči smrtno obsodbo nad lastno materjo.

Štefan in njegov zagovornik sta sedela čisto spredaj za majhno mizo. Alojzija je vedela, koliko

24

se je Kelly zadnji čas trudil in je često izrekla zanj kako kratko molitvico, da bi mogel razviti vse svoje zmožnosti, ko bo nastopil kot zagovornik. In ona je bila edina med zbranimi, ki je vedela, kako važen dokaz je dobil Kelly od tistega zdravnika, ki je zadnji govoril s Kazimirom.

Pet minut pred pričetkom razprave so se odprla stranska vrata in na pragu se je pojavil Skanlon s sladkim smehljajem na obrazu. Z igralsko kretnjo se je obrnil in priklonil osebi, ki mu je sledila. V naslednjem trenutku je vstopila Nina, opiraje se na Skanlonovega mladega pisarja. Fant ji je nekaj zašepetal, nakar se je nekam izzivalno nasmehnila.

»To bolj daje videz poroke kakor sodnijske razprave,« je tiho pripomnila Alojzija.

Štefanova mati je močno stisnila ustnice in ni spregovorila.

Nina je imela na sebi tesno plavo obleko in klobuk s peresom, ki je pri vsakem gibu glave veselo pokimavalo.

Alozija je z začudenjem ugotovila, da Ninin pojav ni nikakor v soglasju z grozno neusmiljenostjo, s katero je izvršila umor.

»Ta Nina,« je razmišljala v sebi, »je obenem odvrtna in privlačna. Prava zloba. Zdi se, da so ženske, ki jih vodijo samo nagoni. Kar storijo, je za nje vedno dobro. Če jim zaradi dejanj preti zlo, skušajo prepričati svet, da niso storile nič slabega, o gotovih dejanjih pa sploh nočejo vedeti, da so jih storile. Taka je tudi Nina. Umorila je Kazimira, a

Obžalovanja vredni slučaji

Pobeg iz jetnišnice se je maščeval z jetiko. 18letni Franc Mulec od Sv. Trojice v Slov. goricah bi bil moral prestati osem-mesečno kazen radi vlomov in tatvin. Iz mariborske jetnišnice je utekel in se je skrival en mesec v mrzlem ter deževnem vremenu po gozdovih. Pobeg mu je nakopal neozdravljivo naglo jetiko, katera ga je pobrala zadnje dni v jetnišnici mariborskega okrožnega sodišča.

Radi sovražstva uboj. V Trsteniku pri Ivanjovcih se nista nič kaj prijazno gledala soseda Matija Vajda, kateri se je priženil pred leti k vdovi Prenholcovi, in čevljar Franc Škorjanc. Vajda ni bil na dobrem glasu, je že bil predkaznovan in je parkrat napadel Škorjanca in njegovo ženo. Te dni se je vrnil Vajda pijan s košnje in je prišel na Škorjančevo dvorišče, kjer je prišlo do prepira. Škorjanc je oddal s praga svoje hiše dva strela na Vajda, ki se je zgrudil mrtev. Škorjanc je navedel orožnikom, ko so prišli ponj, da je navalil nanj Vajda z nožem in se je s puško samo branil. Ustreljeni zapušča vdo-vo ter pet nepreskrbljenih otrok. Škorjanc ima ženo in štiri otroke v starosti od enega do šest let.

Roparski napad na tri ženske. V Gorenju pri Mozirju so vdrl v noči skozi streho stanovanjskega poslopja 75 letne Frančiške Žolnir neznani tolovaji. Žolnirjeva je na glasu petičnosti, ker se je vrnila pred leti iz Amerike z dolarskimi prihranki in radi tega je prišlo tudi do roparskega napada. Z Žolnirjevo živi 15 letna vnukinja Berta Žolnir ter služi pri njej še 70 letna dekla. Tolovaji so se lotili po vstopu v sobo najprej Berte in služkinje. Ženski sta trdno spali in sta prepoznali, za kaj gre, ko so ju lopovi vrgli s postelje ter ju pretepli. Lotili so se tudi gospodinje, katero so v sosednji sobi zavili v rjuho in so jo onestvili z udarci. Tolovaji so svetili z električno svetilko in so našli 4000 din gotovine ter odnesli zlatnine in srebrnine za

2000 din. Preplašene ženske so si s časom toliko opomogle, da so poklicale 17 letnega fanto, kateri je prenočeval v gospodarskem poslopju. Ta je odbrzel v noči po sosedo in duhovnika, ki je previdel Žolnirjevo gospodinjo, koje življenje je ogroženo. Drzni zločin je hudo razburil vso okolico, ker je Žolnirčina hiša zatočišče za berače in brezposelne. Orožniki so prijeli več sumljivih oseb.

Tat odnesel dragocenosti za 10.000 din. V Štepanji vasi pri Ljubljani je odnesel tat gostilničarju Francu Kregarju raznih dragocenosti za 10.000 din.

Posestniku ukradli konja s kolesljem. Posestnik Alojzij Hočevar iz Dobruške vasi na Dolenjskem ima svojo domačijo na samotnem kraju in oddaljeno od sosedov. Te dni je o polnoči še napojil konja, a zjutraj ni bilo v hlevu ne konja in ne koleslja v šupi. Neznanci so mu odpeljali neznan kam konja in voz. Da bi se pa Hočevar ne prebudil radi ropota, so nametali okrog hiše in po kolovozu od hiše proti cesti gnoja.

Par konj ukradenih. Iz Ribnice na Dolenjskem sta pripeljala orožnika cigana Antona H. v Kranj in sta ga pustila čez noč v policijskih zaporih. Drugo jutro sta ga odvedla v Preddivor, kamor je prodal cigan 10.000 din vreden par konj, kateri je bil ukraden posestniku Podkrajšku v logaškem okraju.

Stanovski zbori v Mariboru bodo manifestirali duševne in gospodarske naše moči

Izpred sodišča

Na 14 let obsojen morilec. Franc Prejac, 26 letni hlapec, rojen v Gradcu in uslužben v Krčevini pri Mariboru, se je mudil v nedeljo, 10. aprila, v gostilni pri Volfoetlu nad Tremi mariborskimi ribniki.

Radi dekleta in plesa je izzval prepir ter pretep. Izzivača sta pretepla ter vrgla iz gostilne: vrtnarski pomočnik Ferdinand Mlinarič iz Ribniškega sela in njegov prijatelj Gašper Goričan iz Maribora. Prejac se je zatekel k svojemu gospodarju po vozno ročico in je prežal, kdaj se bosta njegova nasprotnika podala proti domu. Dočkal ju je v noči in jima sledil. V gozdu nad Ribniškim selom ju je dohitel in je oba pobil z dvema udarcema po glavi. Drugo jutro so našli ljudje Mlinariča mrtvega, Goričana pa močno poškodovanega. Raztelesen je ugotovilo, da je bil Mlinarič z udarcem samo omamljen in ga je storilec nato še zadavil. Morilec je obsodil veliki senat v Mariboru 16. junija na 14 let težke ječe.

Podstrešna podgana obsojena. Mali senat mariborskega okrožnega sodišča je obsodil 16. junija na tri leta strogega zapora 24 letnega Jožefa Poša iz Delavske ulice 11 v Mariboru. Obsojeni je bila prava podstrešna podgana, ki je zagrešil po obtožnici 16 vlomov na podstrešja, s katerih je odnašal perilo in sploh vse, kar se je dalo po vladu in tatvini vnovčiti.

*

Slovenska Krajina

SLOVESNA OTVORITEV PREKMUR- SKEGA TEDNA

Zadnjo soboto je bil v Soboti slovesno otvorjen Prekmurški teden, katerega je otvoril ban dr. Marko Natlačen. Okrog tri četrt na deset 17. junija se je pripeljal g. ban iz Ljubljane. Pri mostu se je ustavil avto in g. bana je pozdravil v imenu Sobotne g. župan Hartner. Ko se je peljal g. ban v mesto, ga je narod živahno pozdravil. G. bana je nagovoril murskosoboški župan g. Hartner, nakar je g. ban v daljšem govoru čestital Prekmurcem k prireditvi z iskreno željo, da bi Prekmurški teden v vsakem pogledu kar najlepše uspel in da bi v prebivalstvu Slovenske Krajine čim bolj utrdil slovensko narodno zavest in užgal gorečo in nikdar usahljivo ljubezen do

ker se boji posledic, je vso krivdo zvrnila na Štefana. Morda si je dopovedala, da je res nedolžna in je Štefan izvršil grozni zločin.

Razprava je že tri dni trajala. Skanlon se je na vse načine trudil, da bi ovrget dokaze, ki so obremenjevali njegovo varovanko. Najbolj se je boril zoper tisto zamazano, zmečkano kuverto, ki je nanjo umirajoči Kazimir napisal besede: »Nina Matestas, od tvoje roke zadet bom moral umreti. Povejte Stanislavu. Pisano v petek zvečer. Jaz Kaz. Pav...« V dvorani je zavladala smrtna tišina, ko je litvanski tolmač predstavil te besede. Vse oči so bile obrnjene v Nino. Obtoženka je z dvoumnim smehljajem vračala te poglede.

Skanlon je odločno ugovarjal temu, da bi te besede sodišče vzelo za dokaz. S povečalnim steklom je gledal pisavo in medtem majal z glavo, kakor da bi hotel izraziti, da se iz teh besed ne da nič določiti. Nato je začel trdo izpraševati tolmača.

»Ali morete dokazati, da je to Kazimirova pisava? Da ali ne? Ali to ni spretna potvorba? Kje ste se usposobili za tolmača? In kje ste študirali? Na kaki srednji šoli? Ah, tako? Niste obiskovali srednje šole? Hm, hm, hm...«

Tolmača so Skanlonova vprašanja zmedla in razjarila. Umolknil je in ni hotel odgovarjati. Skanlon se je zmagoslavno obrnil k predsedniku razprave in porotnikom.

Skanlonu je vkljub vsej premetenosti trda predla. Državni pravdnik, ki je bil podoben zveri,

ko zavoha plen, se je odločno postavil zoper njega, ker je med obema zagovornikoma njega smatral za bolj nevarnega. Neizkušenega Kellyja je zaenkrat pri miru pustil. Zoper Štefana dosedaj še ni bilo dokazov. Ninino ime pa se je venomer ponavljalo. Če je Stanislav izpovedal, da mu je Kazimir pred smrtjo razločno povedal, da ga je Nina zvalila k smreki, mu zakrila oči z robcem in nato večkrat ustrelila nanj. Žepni robec, dva samokresa, britev, kuverta so bili na mizi razstavljeni in so močno ogrožali Ninino prostost in življenje.

Zoper Štefana je Stanislav samo eno stvar izpovedal. Pod prisego je izjavil, da mu je Kazimir na vprašanje: »Ali je še kdo bil tam?« odgovoril: »Štefan Kmicic. Nina je bila pa ponoči in zjutraj.«

Mati je vsa obupana poslušala to izpoved. Alojzija pa je upala, da bo zdravnikova izpoved odtehtala Stanislavovo. On je Kazimira tik pred smrtjo izpraševal. Stavil mu je sledeča vprašanja: »Kako veste, da vas je Kmicic ustrelil, ko ste sami rekli, da je stal za vašo glavo. Ali ste ga videli?« Kazimir je odgovoril: »Ne, a Nina je tako rekla.« K starki se je sklonila in jo tolažila ter zagotavljala, da bo zdravnik, ki je zadnji govoril s Kazimirom, drugače pričal.

Nadaljevanje razprave so odložili na naslednji dan.

Ko je Alojzija naslednjega dne v spremstvu Štefanove matere stopila v dvorano, je takoj opazila, da vlada med množico precejšnja razburjenost.

tu, ki izvira še iz časa, ko je imela severna Evropa kopno zvezo s kakšno pogreznjeno celino ali pa morda tudi z Anglijo.

Ura v kravjem želodcu

V vasi Nerchau blizu Dresdene v Nemčiji so pri nekem kmetu zaklali izredno debelo kravo, ki ji vsa živinozdravniška pomoč ni mogla urediti želodca in prebave. Kako se je klavec začudil, ko je v njenem želodcu našel moško žepno uro, ki je bila še dosti dobro ohranjena. Očitno jo je nekdaš kakemu gospodarju s cunjami vred požrla, prebavila je pa najbrž samo cunje. Doslej še niso našli pravega gospodarja ure, ker temu gospodarju, ki je kravo dal zaklati, ni napravila te škode.

naše skupne domovine — kraljevine Jugoslavije.

G. ban je otvoril Prekmurski teden s klicem: »Naj živi močna in velika Jugoslavija! Naj živi naš kraljevski dom Karadjordjevičev! Naj živi naš kralj Peter II. in kraljevi namestnik Pavle!«

Navdušeni živio-vzkliki so bili odmev govora g. bana, nato pa je godba zaigrala državno himno. Župan g. Hartner je za tem prečital pozdravne brzojavke, ki jih je dobil Prekmurski teden od predsednika senata dr. Antona Korošca in od Slovenske akademije v Ljubljani.

Po začetni slovesnosti so si gostje ogledali Prekmurski teden.

Ob 11 so se zbrali vsi odličniki v dvorani grajskega kina v murskosoboškem gradu, ki je bil lepo okrašen. Župan Hartner je imel daljši govor, v katerem je prikazal velike zasluge g. bana za Slovensko Krajino. Murska Sobota je v znak svoje hvaležnosti imenovala lani 20. junija g. bana za svojega častnega občana.

*
Mladinski tabor v Murski Soboti. V nedeljo, 25. junija, bo v Murski Soboti velik mladinski tabor kot spomin na 20 letnico priključitve Slovenske Krajine k naši državi. Tabor bo pričel s sprevedom ob desetih, nakar bo služba božja na prostem v mestnem parku s pridigo, za tem bo pričel mladinski tabor, na katerem bo glavni govornik g. gradbeni minister dr. Miha Krek.

*
Murska Sobota. Kakor smo zvedeli iz precej zanesljivega vira, je kredit za gradnjo novega gimnazijskega poslopja že odobren. G. ban je že podpisal tozadevni odlok, zato so že vse predpriprave za gradnjo v polnem teku. Nova gimnazija bo stala v parku nasproti vile g. dr. Vučaka. Z gradnjo se bo verjetno začelo že letos. Že skrajni čas je, da dobimo novo gimnazijsko poslopje, ker dosedanja prostori še daleč ne zadostajo vsem potrebam. — Športni klub Mura, ki zelo častno zastopa naš nogometni šport, bo priredil 9. julija svojo tombolo, ki ima precejšnje število prav lepih dobitkov, saj bodo srečni dobitniki imeli priliko odpeljati 56 koles, a je še mnogo drugih dobitkov. Ker je to edini predstavnik športa v Prekmurju, ki je ponesel slavo tudi preko mej naše države, ga materialno podprite s tem, da posetite tombolo, kjer vas mo-

goče čaka sreča. — Za namestnika državnega tožilca na okrožnem sodišču je imenovan Bogdan Lendovšek, doslej sodni oficial v Varaždinu. — Letos 12. in 13. julija, 10., 11. in 12. avgusta ter 14. in 15. septembra se bo vršilo pri nas pregledovanje in žigosanje sodov, na kar že sedaj opozarjamo imetnike nežigosane posode, zlasti pa naše gostilničarje.

Turnišče. Letos so se po daljšem presledku zopet pojavile po naših njivah poljske miši, ki po nekaterih krajih, zlasti »gornjih njivah« delajo neprecenljivo škodo. Človeka kar srce zaboli, ko vidi lepo žitno polje skoraj popolnoma uničeno. — Naš rojak g. Ludovik Terboča, ki je bil doslej uslužben na okrajnem glavarstvu v Murski Soboti, je bil prejšnji teden premeščen v Beograd v kabinet g. ministra Snoja. Veseli nas, da si je naš rojak pridobil toliko zaupanja pri naših voditeljih, da mu poverijo tako odgovorno službo. Na takem priznanju mu častitamo in mu želimo na novem mestu obilo uspehov!

Rakičan. Danes je po vseh krajih mnogo delomržežev, ki se ne lotijo nobenega poštenega dela, zato skušajo priti do življenjskih sredstev na nepošten način. Tako je pred kratkim neki uzmovič ukradel iz stanovanja dminarja Horvat Ignaca ves njegov prihranjeni zaslužek s hranilno knjižico, ki ga je imel spravljenega v nezaklenjeni omari. Storilec je splezal v sobo skozi okno v času, ko so domači bili odsotni, vendar mu pa sreča ni bila posebno naklonjena, ker so mu orožniki že prišli na sled, zato bo prejel zasluženo kazen.

Veščica. Pred nedavnim je neki Č. J. ponoči vlomil v čebelnjak Banfi Franca ter iz njega

Živeli delovni stanovi našega naroda: kmetije, obrtniki, delavci!

odnesel večje število okvirjev s satovjem ter razne druge predmete, ki so mu prišli pod roko. — Isto noč je verjetno isti storilec odnesel iz čebelnjaka Dani Franca različne predmete, a pri svojem tatinskem poslu je razbil štiri steklena okna za panje. Pri Banfiju so bile izvršene slične tatvine tudi že lani.

Jeli potrebno

neprestano opozarjati na »Bayer«-jev križ na Aspirin-tabletah! Pač, kajti vedno znova se pojavljajo palvorbe z nakano, okristiti se s svetovnim slovesom Aspirin tablet.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Črnelavci. Preteklo nedeljo, 11. junija, smo imeli precejšnjo slovesnost. Na katoliškem pokopališču smo imeli namreč blagoslovitev novega križa. Za to svečanost so se prav lepo pripravili tudi naši cigani, ki so prav dobro oblečeni prišli k sv. maši v Mursko Sobotu, a potem so se vsi vrnili k blagoslovitvenim obredom v Črnelavce.

Cankova. Tudi pri nas bomo letos imeli novo sv. mašo, ki jo bo Vsemogočnemu 9. julija daroval g. Zelko Anton, član salezijanske družbe. Čeprav naše Prekmurje daje mnogo duhovniških poklicev, je še vendar v vinogradu Gospodovem vedno premalo delavcev.

Tišina. Z veseljem smo vzeli na znanje vest, da je naš rojak g. dr. Zeltan Žukš bil imenovan za asistenta na medicinski fakulteti ljubljanskega vseučilišča. K temu priznanju in uspehu mu iskreno častitamo! — Za časa zadnjega deževja, ko je večina rek prestopila svoje bregove, smo imeli na večih krajih mnogo ribičev, ki so ribarili brez tozadevnega dovoljenja, za kar se morajo sedaj pred oblastvom zagovarjati.

Potemkinova razsipnost

Knez Potemkin, miljenec ruske carice, Katarine II., je bil strašen razsipnik. Njegova kratka uloga, ki jo je igral v bivši carski državi, je požrla milijone in milijone rubljev ter je spravljala ljudstvo v bes. Ko se je leta 1791 mudil v Petrogradu, mu noben kuhar ni mogel ustreči. Marsikateri je moral službo pri njem zapustiti. V štirih mesecih je mož potrošil v tem mestu bajno vsoto 1.200.000 rubljev. Njegovi obedi so veljali dnevno skoraj tisoč rubljev, samo krožnik njegove najljubše juhe je stal 300 rubljev. Ko se je mudil v Jasiju, je odposlal brzega sla, ki je jahal noč in dan, da bi privedel kuharja, ki je edini

Kelly je bil nekam pobit. Državni pravdnik je trdo hodil sem ter tja in grizel konec svinčnika. Sodnik je bil podoben razdraženi stari sovi, ki so jo nenedoma potegnili iz temne luknje na svetlo. Samo Skanlon je bil na videz miren.

Prvi se je oglašil državni pravdnik. Iz njegovih besed je občinstvo kmalu izvedelo, kaj se je zgodilo. »Jutranji list« je priobčil neko pismo, ki je bilo naslovljeno na Nino in njenega zagovornika Skanlona. V pismu je Nini nekdo s smrtjo zapretil, če ne bo priznala, da je samo ona ubila Kazimira. Litvansko pismo je bilo tako sestavljeno, kakor da bi ga bilo pisalo neko tajno društvo, ki je v njem tudi Štefan bil včlanjen.

Državni pravdnik je z gromkim glasom obsodil Skanlona, ker je pismo dal objaviti. Dokazoval je, da je to postopanje bilo protizakonito in je imelo namen, javno mnenje pridobiti za obtoženko in vplivati na sodni zbor. Omenil je tudi možnost in verjetnost, da je pismo zlobna potvorba. Svoj govor je končal z besedami:

»Ta razprava stane državo dvajset tisoč dolarjev, a ni dovedla do najmanjšega uspeha. Po vsem tem, kar se je zgodilo, se pred tem porotniškim zborom ne more nadaljevati, zaradi tega zahtevam, da se prekine ter obravnava pri naslednjem porotniškem zasedanju. Za gospoda odvetnika Skanlona pa zahtevam ukor zaradi njegovega neprimernega postopanja.«

Sodišče je ugodilo zahtevi državnega pravdnika in razpravo za nedoločen čas odložilo.

17.

Po neuspeli razpravi so Štefana prepeljali iz policijskega zapora v državno jetnišnico. Jetnik se za spremembo ni zmenil. Že nekaj tednov sem je bil za vse otopel. Ob spominu na potek razprave mu je vse bolj upadel pogum. Zdelo se mu je, da se je vse zaklelo zoper njega.

V ubijajoči enoličnosti je mineval teden za tednom. Edina sprememba v enoličnosti so bili Alojzijini obiski. Njej se je Štefan smilil, zaradi tega ga je večkrat obiskala.

Ob koncu marca je Štefan doznal, da se bo nadaljevanje razprave začelo 5. aprila. Ta vest ga je vzdramila iz otopelosti. Kellyjeva zagotovila, da stvar zanj dobro stoji, so mu vlivala pogum in upanje.

Dan razprave je napočil. Sodna dvorana je nudila skoraj isto sliko kakor pri prvi razpravi, samo porotniki so bili drugi.

Borba med državnim pravdnikom, Skanlonom in Kellyjem se je takoj od začetka zaostрила. Državni pravdnik je oba obsojenca hotel spraviti na vislice. Mirno, ironično je govoril in se nikdar ni razburil. Dokazal je, da je pisava na ovitku Kazimirova. Dokazal je tudi, da je Nina vedela, kje ima Kazimir svoj samokres. In nazadnje je dokazal, da je v so-

Naši rajni

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 2. junija je umrla v mariborski bolnišnici Ernešec Jera v starosti 50 let. Bila je prav dobra krščanska žena, ki je z veliko potrpežljivostjo prenašala bolečine svoje zadnje hude bolezni. Užaloščenemu možu najsrčneje sožalje! Rajna naj počiva v miru!

Sv. Ana v Slov. goricah. Zalostno so zapeli zvonovi pri naši farni cerkvi in nam naznanili, da je umrl na praznik sv. Rešnjega Telesa v 37. letu starosti Anton Lamp1, viničarski sin. Pokojni Lamp1 je legel v prerani grob po mučni bolezni ravno v dobi, ko si je urejal svoja pota v srenejšo bodočnost. S pokojnikom smo izgubili enega izmed najboljših borcev narodnih in verskih idej ob meji, ki ga bomo pač težko pogrešali. Že od svoje rane mladosti se je pojavljal pokojni Lamp1 na vidnih mestih naše prosvete v mladinskih organizacijah. Bil je duša mladinskega gibanja pri Orlu in kot tak se je odlikoval tudi skozi leta, ko tej organizaciji ni bilo dovoljeno delovanje. Njegova zasluga je bila ogromna pri gradnji Prosvetnega doma pri Sv. Ani, kjer je doprinesel ogromno žrtev, ki jih je položil katoliško-prosvetnim idejam v gmoten naroden blagor. Zadnjih osem let se je zlasti mnogo udeleževal pri gasilski četi, katere je bil vseskozi požrtvovalen član. Več let je opravljal tudi službo poštnega sela in občinskega sluga z vso marljivostjo in vestnostjo; bil je mirnega, toda šegavega značaja in bil rad vesel v poštenu družbi. Pri vsem tem pa tudi ni opuščal svojih verskih dolžnosti. Njegov pogreb je pokazal njegovo priljubljenost pri faranih, ki so ga v veliki

NI NEDELJE — BREZ »NEDELJE«

ki je edini verski tednik Slovencev. Če le moreš, si ga naroči. Mnogi ga naročijo svojim v tujino ali če gredo po svetu, pa so v nevarnosti, da bi pozabili na sveto vero. »Nedelja« je list vsake katoliške družine! Piši po izvod na ogled na upravo: Maribor, Koroška cesta 5!

boto po prvem streljanju v Seligmanovi zastavljalnici kupila še en samokres.

Seligman je Nino spoznal, in sicer tem bolj, ker je nosila prstan, ki je bil kupljen v njegovi trgovini. Prstan je tudi med razpravo imela na roki. Trgovca je pri zasliševanju ponovil razgovor z Nino. Najprej ga je vprašala, kako je treba sprožiti. Potem: »Ali so krogle dovolj velike? Ali morejo usmrtiti človeka?« On jo je vprašal: »Ali hočete koga ustreliti?« — nakar je odgovorila: »O, ne, samo zoper vlomilce ga bom rabila.«

Za Seligmanom so bile zaslišane priče, ki so Nino in Štefana videle v soboto zjutraj. Med temi sta bili trgovka Pakensen in babica Dugan.

Za temi je prišla na vrsto neka dvanajstletna deklica, ki je izpovedala, da je Nino videla v petek zvečer na poti proti smreki. Ona je bila na travniku in je nabirala cvetlice za sestro, ki je imela naslednji dan obletnico rojstva. Nina je hitela. Spotoma se je za hip ustavila in iz nogavice potegnila neki svetel predmet. Njej se je zdelo, da je bil nož.

Skanlon je začel križem-kražem izpraševati deklico. Iz žepa je potegnil žensko podveznico, jo tresel pred dekletovimi očmi in zavpil:

»To si videla, kajne? Gospodična si je popravljala nogavico, to je vse.«

Deklica je zajokala in rekla, da ne ve.

Štefan je sedel na robu stola in nestrpno čakal na trenutek, ko bo tudi on mogel govoriti. Do sedaj še ni imel posebnega vzroka za strah. Kazimirova

kem številu spremljali na zadnji poti. Zadnje pozdrave so mu izrekli ob odprtem grobu zastopniki prosvetnega in gasilnega društva in mu počastili zadnji spomin. Pevski zbor mu je zapel v slovo žalostinko. Rajnega marljivega prosvetnega delavca bomo ohranili v trajnem spominu. Naj mu sveti večna luč! — Preostalim sorodnikom naše sožalje!

Ptujska gora. Stari korenjaki umirajo. V kratkem času smo spremili k večnemu počitku kar štiri možakarje: Matevža Žnidarič, nad 20 letnega grobarja, kateri je pripravil rajnim nad pet sto mrzlih ležišč. — Sledil mu je Pavel Šalamun, bratranec p. Bernardina, in hvale vreden zidar. — Smrt je kosila naprej, oglasila se je pri Antonu Fideršek, naposled je pretrgala nit življenja Štefanu Plavčak, kateri je bil daleč naokrog znan kot dober gospodar in skrben oče, globoko veren. Da so bili ti korenjaki verni katoličani, čitali katoliško časopisje, priljubljeni pri ljudeh, je pokazal vsakokratni pogreb. Rajni nam ostanejo v prelepem spominu. — Žalujočim naše najpristrčneje sožalje!

pisje, priljubljeni pri ljudeh, je pokazal vsakokratni pogreb. Rajni nam ostanejo v prelepem spominu. — Žalujočim naše najpristrčneje sožalje!

Braslovče. Umrl je pretekli petek, zadet od kapi, Miha Marot, posestnik na Obramljah. Bil je dolgoletni cerkveni ključar, član načelstva Ljudske hranilnice in posojilnice v Braslovčah, predsednik Sadjarske podružnice, odbornik Hmeljarske zadruge in član vseh drugih društev, bil je tudi dolga leta občinski odbornik. Kako je bil spoštovan, je pokazal njegov lepi pogreb. Na grobu se je od njega poslovil dekanjski upravitelj g. Atelšek in g. Šnuderlj. — Prav tako, skoro isto uro in dan ob tednu, je umrla zadeta od kapi Marija Mogel, posestnica v Podgori. Bila je zelo dobra krščanska mati, usmiljena do revežev in siromakov; v njeno hišo so imeli dostop le krščanski časopisi. Rajna naj počivata v miru — žalujočim domačim pa naše sožalje!

Društvene vesti

MLADINA ZBORUJE

Minulo nedeljo, 18. junija, so se zbrali vsi katoliško misleči, predvsem pa katoliška mladina posavske doline

v Loki pri Zidanem mostu

k blagoslovitvi prosvetnega doma. Prireditelj je počastil poleg drugih odličnikov tudi minister g. dr. Miha Krek, ki je po blagoslovitvi doma imel na zborovalce navdušen govor. Verski nagovor je imel g. dr. Hanželič, dr. Capuder je pa govoril o naših borbah za svobodo. — Pri popoldanski prireditvi mladine je bila navzoča še večja množica ljudi, katerim je govoril g. dr. Benedičič.

Nastop mladine v Vojniku

je bil ravno tako nadvse lep. Prireditelj se je začela z dopoldanskim sprevodom in s sv. mašo. Sledilo je zborovanje, na katerem je govoril g. senator Franc Smodej ob navzočnosti podpredsednika poslanske zbornice g. Alojzija Mihelčiča in g. kanonika Žagarja. Za g. Smodejem je

govoril še g. dr. Benedičič, podpredsednik celjske podzveze ZFO. — Popoldanski nastop mladine se je vršil ob navzočnosti senatorja g. Smodeja, poslanca g. Mihelčiča, okrajnega načelnika g. Zobca, policijskega komisarja g. dr. Hartmana, g. arhidijakona Tovornika, g. kanonika Žagarja, g. kapetana Toša in drugih. Govoril je predsednik fantovskega okrožja Vrabl Vanči. Za vsako točko sporeda so gledalci mladino nagradili z burnim ploskanjem, kar je dokaz, da je naša mladina v vsakem oziru na višku in dobro pripravljena na svoj veliki tabor v Mariboru.

★

Sv. Marko niže Ptuj. Fantovski odsek in dekliski krožek sta 21. maja priredila lepo uspeli tabor. Na tem mladinskem dnevu sta vsej jav-

Pri korpulentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katere se uporablja brez posebne dijetle. »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

medla izpoved je bil edini dokaz zoper njega, a ta izpoved po Kellyjevem zagotovitvi ne bo važna, ker jo bo zdravnik ovrget. Državni pravdnik je za enkrat napadal samo Nino. Morda zato, ker je čutil, da bo imel s Štefanom lažji posel in je zaradi tega predvsem hotel doseči, da bi Nino obremenil. Štefan je šele deveti dan razprave prišel v večjo nevarnost. Ta dan je bila Ninina mati zaslišana.

Starka je govorila v slabi angleščini. Povedala je, da je Nini branila prijateljstvo s Štefanom in želela, da bi hči vzela Kazimira. Mnogo je izdala za hčerino izobrazbo in ni hotela, da bi se poročila s človekom, ki nima premoženja in primernega zasluzka. Nekoga večera je celo rekla Štefanu: »Če bo Nina dobila otroka in vi ne boste imeli zasluzka, ali naj jaz skrbim za vse tri?« Štefan se je razburil in zavpil: »Če Nina postane Kazimirova žena, ga bom plehnil ko zajca.«

»O!« je začudeno vzkliknil Skanlon. »Tako je rekel? Ali ste prav slišali?«

»Tako je rekel! Še sedaj mi zvenijo njegove besede v ušesih.«

»Ali je obstojal med Kazimirom in Štefanom kak spor?« je dalje izpraševal odvetnik.

»Da. Zaradi Nine sta se nenehoma prepirala. Nekaj dni pred umorom sta se pri vходу v hišo sprla. Štefan je v jezi vpil: »Pustite pri miru Nino, sicer bo Kazimir nesrečno končal.« Dobro sem si zapomnila te besede.«

znal to juho pripravljati tako, kakor si jo je knez zaželel. Neredko je nori razsipnik vsako češnje plačeval po 10 do 15 rubljev.

Tricetr stoletja v postelji

Rimski listi poročajo o edinstvenem primeru ženske, ki od leta 1864 dalje ni več zapustila postelje. V Pieve di Mascioccoli živi v neki kmečki hiši Bettina Pieri, ki ima že 75 let glavo na blazinah. Bilo ji je 15 let, ko ji je neki zdravnik dejal, da trpi za »neozdravljivo« boleznijo. Odredil ji je z vso strogostjo, da mora v posteljo in se predati božji milosti. Od tistega časa čaka danes prastara ženica z angelsko potrpežljivostjo in na duhu popolnoma zdrava svojega bližnjega konca.

KMEČKA ŽENA —

poznaš mesečnik »Kmečka žena«, list za tebe, da ti pomaga podpirati tri vogle pri hiši? Ako ga ne poznaš, piši upravi lista: Maribor, Koroška cesta 5, da ti pošlje list na ogled!

nosti pokazala svojo sposobnost in katoliško narodno zavednost. Vkljub dežju in blatu je prireditelj sijajno izpadla. Prav lepo se je postavila naša mladina dne 8. junija, na presv. Rešnjega Telesa dan. V procesiji je korakalo nad tri sto belo oblečenih deklic, ki so trosile cvetje Najsvetejšemu na pot. Pred njimi je korakala četa naših fantov v krojih z domačo godbo na čelu; za njimi je šla četa deklet, tudi v krojih. To je bila zanimiva slika zavedne in katoliško organizirane mladine. Fantje in dekleta, le po tej poti pogumno naprej!

Dopisi

Št. Janž na Dravskem polju. (Novomašnik iz Dalmacije bo primiciral pri nas.) Novomašnik g. Tome Bašič iz siromašnega Prugova pri Splitu, za katerega je »Družina božjega sveta« v Ljubljani podvzela nabiralno akcijo, ki je našla pri blagih Slovencih razveseljiv odziv, je prejel mašniško posvečenje v nedeljo, 18. junija, v šibeniški stolnici in pride v nedeljo, 25. junija, v Št. Janž, kjer mu je blagi g. župnik, svetnik Franc Polak, na pobudo svoje tete, znane »mamice novomašnikov«, ljudomile gospe Antonije Goričanove iz Ljubljane, pripravil dom in oltar za novomašno slovesnost, ki bo na praznik sv. Petra in Pavla. Šentjanžani se veselijo te, za njihovo faro tako redke slovesnosti in so ponosni na svojega g. župnika, ki je z vso ljubeznijo izpolnil srčno željo dalmatinskega novomašnika, da bo mogel prvo sveto našo peti v Sloveniji; hvaležni so mu, da je s tem dal novomašniku priliko, da more s svojo novomašno slovesnostjo odlikovati ravno šentjanško župnijo. Ljubezen svojemu g. župniku in g. gostu-novomašniku pa kažejo župljani v dejanju: z vsem razumevanjem marljivo pripravljajo in prispevajo za novomaš-

Smartno pri Velenju. V nedeljo, 25. junija, nas obiščejo igralci Prosvetnega društva iz Št. Andraža, ki bodo ob treh popoldne priredili v tukajšnjem društvenem domu dramo v treh dejanjih (10 slikah) »Župnik iz cvetočega vinograda«. K predstavi vljudno vabljeni!

Sv. Rupert nad Laškim. Na binkošno nedeljo so fantje fantovskega odseka igrali na prostem med cerkvijo in župniščem pretresljivo igro iz svetovne vojne »Njega ni...«. Igra zahteva za naše male razmere veliko notranje in zunanje priprave; a vrli Adam Mušerlin kot vodja fantovskega odseka se ni ustrašil težav, zato pa so nam igralci tudi podali tako žive in obenem pretresljive slike nepopisnega gorja vojne, da smo vsi v srcu vzdihnili: strahote nove vojne, reši nas, o Gospod! Predstava igre se je morala naravnost boriti z deževnim vremenom, ki je skoraj ves čas med igro nagajalo. Fantje, dobro ste jo odrezali, le pogumno naprej!

no slavnost in za prihod novomašnikov priredijo novomašniku prisrčen sprejem. Naj bi bilo bivanje v Št. Janžu novomašniku v veselje in zadovoljnost, nova maša pa župniji v blagoslov in srečo! Vsi, od blizu in daleč pa, ki čutite z novomašnikom, ki pride iz sončne Dalmacije v naša drago mu Slovenijo, pridite na Petrovo v Št. Janž po novomašniški blagoslov!

Berkovci. Prostovoljna gasilska četa priredi v nedeljo, 25. junija (v primeru slabega vremena pa na Petrovo, 29. junija), na vrtu g. Žajdela Jožefa v Berkovcih veliko javno tombolo z lepimi dobitki. Cena tombolski karti samo 2 din. Prijatelji gasilstva od blizu in daleč ste vljudno vabljeni!

Sv. Rupert nad Laškim. Tukaj pravi ljudstvo, da pšenica na binkošno nedeljo gre k mašam; ako je tako ugodno, sončno vreme, se je nadejati obilne žetve. Letos je ta nedelja nepovoljno pokazala; že predpoldne se je ulil dež in potem ga ni hotelo biti ne konca ne kraja. V sredini junija, ko poljedelec najbolj želi in potrebuje toplote in svitlobe, pa smo imeli ves čas naravnost novembrsko meglo s hladom, da smo se boječe

»NAŠ DOM« —

je družinski list za vse, zanimiv, poln slik in povesti. Vsako društvo ga ima, oglej si ga! Lahko pa ti ga pošljemo tudi na ogled, piši upravi: Maribor, Koroška cesta 5.

ozirali, kdaj bodo zaplesale bele snežinke, vmes pa strahotne nalive podnevi in ponoči, ki so napravili nepopisno škodo na setvah, najbolj na rži in pšenici, ki je po mnogih krajih naravnost pomandrana v tla. Češnje so letos tako lepo pokazale; za premnoge, zlasti male posestnike, bi bile lep dohodek, ki bi prinesel vsaj nekoliko olajšave v hudi denarni stiski; a neprestano deževje je večino tega vabljivega sadu uničilo, plovci gnijejo, ko so komaj malo pordečili, ali pa kar trumoma odpadajo. Tudi vse drugo sadje — ki je spomladi s svojim obilnim, prelestnim cvetom vzbujalo najlepše nade na tako potrebno dobro letino — je po neprestanem dežju uničeno, posebno jabolka. Če še pomislimo, na kolikih krajih v Sloveniji je strahovita toča pobrala žito, sadje in vino do fermenta, potem se pač našemu kmetu bliža nadvse strašljiva jesen in zima.

Vransko. Kakor je »Slov. gospodar« že poročal, nas je zabila kot orehi debela toča, ki je klestila dobre pol ure. Uničeno je vse. Najhuje so prizadeti: Vransko, Brode, Tešovo, Čreta, Selo. Kmet s strahom gleda, kaj bo, ako ne pride od nikoder pomoč. V nedeljo, 11. junija, si je ogledal nesrečo g. minister Snoj v spremstvu narodnega poslanca g. Mihelčiča ter okrajnega načelnika in še drugih. Daj Bog, da bi priskrbeli kakšno podporo!

Pri ljudeh, ki jih pogosto nadleguje zapeka, zaradi česar imajo vrenje v želodcu in črevih, pospešuje se temeljito čiščenje celokupnih prebavil s čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite zjutraj na tešče. Z uporabo »Franz-Josefove« grenke vode se naglo odstranja belina z jezika, ki se nakopiči zaradi zapeke, obenem se pa doseže tudi boljši tek.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Z odvetnikom ni dobro češenj zobati

Odvetnikov pes je odnesel iz mesnice večjo množino klobas. Mesar je šel k odvetniku in ga je premeteno vprašal:

»Gospod odvetnik, če kak pes kaj odnese iz moje mesnice, ali njegov gospodar za to odgovarja?«

»Da. On je dolžan škodo poravnati.«

»Hvala lepa za pojasnilo. Vaš pes je odnesel iz moje mesnice za 200 din klobas. Prosim, plačajte mi 200 din!«

»Dobro. Cena klobas je 200 din, moje pojasnilo pa stane 300 din — dolžni ste mi torej še 100 din.«

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

»Ali je Štefan rekel to?«

»Da, Štefan.«

Nato je Skanlon pokazal materi kuverto in vprašal:

»Je to Kazimirova pisava?«

»Ne! Ni podobna njegovi pisavi.«

Skanlonu se je tajalo srce od zadovoljnosti.

»Kako veste, da to ni njegova pisava? Ali ste kdaj videli njegovo pisavo?«

»Seveda. Često. Nino je učil litvansko pisati. Oh, Kazimir je bil dober človek!«

»Dovolj!«

Mati se je vrnila na svoj prostor.

»Nina Mateskas!« je zaklical zapisnikar.

Obtoženka je vstala in se nekam izzivalno ozrla po sodnem zboru in poslušalcih.

Štefan je vzdrltel. Sedaj bo spet slišal Ninin glas. Nagnil se je naprej, usta odprl, kakor da bi hotel prositi. V srcu mu je za hip vzplamtelo upanje, da bo Nina skesano priznala, da je samo ona kriva in mu bo s tem vrnila prostost.

Toda že prve Ninine besede so vzele upanje. Obtoženka je ravnodušno odgovarjala na vprašanja, ki jih je z očetovsko nežnostjo stavljal Skanlon.

Štefan in Kazimir sta se prepirala, kakor je že mati povedala. Tudi to je res, da je Štefan zapretil Kazimiru, in sicer ne le enkrat, marveč najmanj dvakrat.

Na odvetnikovo vprašanje, ali je Štefan vedel, kje ima Kazimir samokres, je odvrnila:

»Seveda je vedel. Nekega dne se je potikal okrog hiše in ko je mati odšla od doma, je šel v Kazimirovo sobo in ko je videl, da kovčeg ni zaprt, ga je odprl. Rad bi videl, kaj ima ta norec v kovčegu,« je dejal in vzel iz njega samokres. Jaz sem mu rekla: »Štefan, daj nazaj samokres, jaz se bojim orožja!« Štefan se je smejal in položil samokres v kovčeg.«

»Sedaj pa povejte, kako je bil izvršen umor.«

»V petek po obedu sem se namenila v najbližnjo pristavo, da bi kupila belice. Na ulici sem srečala Kazimira. Vprašal me je, kam grem. Ko sem mu povedala, se je ponudil za spremljevalca. Med živahnim pogovorom sva prišla iz mesta. Kazimir se je takrat slučajno obrnil in zagledal moža, ki je šel za nama. »Kdo je ta mož, ki nama sledi?« je vprašal. Nato sem se tudi jaz obrnila in videla, da je hitel za nama mlad mož, s suknjo na roki. Bil je Štefan Kmicić. Ali je šel za nama ali po kakih drugih opravkih, ne vem. Nisem se menila zanj in sem tudi Kazimiru rekla, naj ga pusti. Zavila sva v gozd in pri smreki sedla, da bi se nekoliko ohladila, ker sva bila razgreta. Tam sva sedela kake pol ure. Kazimir je sploščkal bil miren, čez čas pa je začel siliti vame: najprej me je lovil za roke, potem pa se je nagnil k meni in me je hotel objeti. Jaz sem se mu iztrgala. Vstala sem in hotela zbežati. V tistem trenutku so počili streli. Najprej sem otrpnila od groze.

(Dalje sledi)

NEKAJ O NASIH KMEČKIH TEŽNJAH IN ZAHTEVAH

L. C. — Dravsko polje

V Sloveniji je 63% prebivalstva kmetkega stanu, ki plača 30% vseh davčnih bremen. Res je torej naš kmet steber naroda in države, kar vedno čitamo. Toda v primeri z drugimi stanovi ima kmet najmanj razvito socialno zakonodajo, nima uzakonjenega eksistenčnega minimuma, njegovi pridelki so brez cene, čeprav so kot prehrana, vsakomur potrebni; zato ne more korakati vzporedno s svojimi stanovskimi tovariši v drugih državah, skratka, kot najmočnejša sestavina slovenskega naroda daleko ne uživa tištega ugleda in socialno-političnih dobrot, do katerih ima po svojem visokem številu in važnem pomenu pravico.

V naslednjem hočemo opozoriti javnost na nekaj nujnih potreb kmetkega prebivalstva, zlasti tega z Dravskega polja, v svrhu zboljšanja gospodarstva na Dravskem polju in s tem zboljšanja narodnega gospodarstva vse Slovenije.

1. Javni in privatni nameščenci ter ročni delavci imajo eksistenčni minimum, to je minimalna meza za delo, določeno in merjeno na ure; naš kmet rad dela in je na delo ponosen, kar je prav, toda njegovi pridelki so brez primerne cene. Vem, da je vprašanje minimalnih cen zelo kočljivo, toda z dobro voljo, kmata rešiti in mu zagotoviti trajno boljše življenje, bi tudi šlo. Zakaj pa gre to pri industrijskih izdelkih? Na Dravskem polju je največji izvozni pridelek krompir — štajerski krompir je vendar znan po svoji kakovosti in priznan! Naš kmet potrebuje poštenega kupca in bi se rad znebil prekupčevalcev, ki imajo pogosto pri svojem po-

slu oderuške dobičke! Minimalne cene pa nikakor niso edini izhod, ampak pomaga enako tudi izvoz pod kontrolo javne oblasti, kakor se to vrši pri izvozu sadja, le da je tu namen znižati režijske stroške na najpotrebnejše. Cena n. pr. za 1 kg krompirja 1 din, za 1 kg žita 1.50—2 din, 1 kg goveje živine 5—7 din, 1 kg svinjskega mesa mrtve teže 7—9 din, 1 liter mleka na vaseh na debelo 1.50 ali 2 din v mestu na drobno, so najmanjše, po katerih sme prodajati naš kmet svoje pridelke, če hoče napredovati. Obenem pa te cene za uradništvo in ostale ne predstavljajo zvišanja življenjske ravni, kmetu pa pomenijo ključ k zboljšanju celotnega gospodarstva.

2. V tesni zvezi s tem je zadrugištvo. Naše zadruge potrebujejo na tržiščih več upoštevanja in zaščite ob enakih pogojih privatnih ponudnikov. Bolnišnice, sirotišnice, vojaški zavodi itd. (takih zavodov je v Mariboru veliko), naj pri svojih nabavah dajejo zadrugišnim organizacijam vsekakor prednost.

3. Dravsko polje je le na svojih zapadnih obronkih in v smeri Ptuj-Sv. Vid elektrificirano. Elektrarna Fala se izgovarja, češ da nima industrije. Banska uprava je v tem oziru že pokazala pripravljenost, da sama prevzame elektrifikacijo Dravskega polja v svoje roke. Vse Dravsko polje jo iskreno prosi, naj vendar to čimprej izvede.

4. Na Dravskem polju se nahajajo veliki gozdni kompleksi. Žal, da se iz teh gozdov preživlja mnogo — gozdnih tatov! Kar v vagonih pošilja jo fižolovke in hmeljske police ter kole za vinograde in s tem uničujejo najlepše gozdne nasade. Prosimo oblast, da čimprej izda pravilnik za izvajanje uredbe o gozdnih čuvajih nedržavnih gozdov!

lijo. Ne sme se pozabiti ter prezreti, da poseda Nemčija ravno sedaj najbolj močno armado, katera je sploh kdaj obstojala na svetu. Nemčije ne vodi več meščanstvo brez moči, ampak Adolf Hitler. Führer je povedal jasno v svojem zadnjem govoru, da je Gdansk nemško mesto in hoče nazaj k Nemčiji. Prebivalstvo Gdanska lahko zre mirno v bodočnost, ker se ne bo ustrašil Hitler nobenih groženj.

*

OKROG RESNEGA SPORA NA DALJNEM VZHODU MED ANGLIJO IN JAPONSKO

Spredaj poročamo, da je prišlo med Anglijo in Japonsko do resnega spora v velikem kitajskem in od Japoncev zasedenem mestu Tiencin. Japonci so popolnoma zaprli angleško ter francosko četrt in ne pustijo nikogar v ta mednarodni del in nikdo ne sme oditi. Japonci so celo že poostri to zaprtje ali blokado in so se založili živil blokiranih precej skrčile. Vzponredno z japtjem angleškega in francoskega dela v Tiencinu in mednarodne koncesije ali dela v Kulangsu je že občutiti nastop Japoncev in Kitajcev napram tujemu izrednemu položaju na vrnem Kitajskem. Isto ofenzivo kakor proti Angležem so začeli Japonci tudi proti Francozom. Nemške in italijanske državljane na Kitajskem pustijo Japonci pri miru in spoštujejo povsod njihovo zastavo. Kljub temu, da je položaj na Daljnem vzhodu zelo resen, upa angleški zunanji minister Halifax, da bo tiencinsko vprašanje rešeno na miren način. Na Japonskem so prepričani, da Anglija ne bo dopustila, da bi se resnost položaja še bolj zaostila brez pomoči Francije ter Združenih ameriških držav. Povsem verjetno je, da se Velika Britanija z ozirom na napeto stanje v Evropi ne čuti sama dovolj močno, da bi spor na Daljnem vzhodu zase zmagovito zaključila. Vodilni možje na Japonskem zrejo povsem mirno na razvoj resnih zadev v vzhodni Aziji. Vrhovni poveljnik francoskih bojnih sil v Indokini, general Martin, se je pripeljal 18. junija z letalom v angleško trdnjavo Singapur v vzhodni Indiji, kjer se posvetuje o omenjenem sporu z drugimi francoskimi častniki in z angleškimi poveljniki na Daljnem vzhodu. Gre namreč za skupen nastop angleškega in francoskega vojaštva v vzhodni Aziji.

*

Novice iz drugih držav

Strašna avtomobilska nesreča. Pri Heiligenblut na Tirolskem je izpeljana na Velikega Zvonarja avtomobilska cesta, po kateri se radi vozijo domači Nemci in tujci radi izredno krasnega razgleda z nekaj tisoč metrov visokega vrha. Zadnjo nedeljo se je zgodila na tej cesti strašna nesreča. S potniki napolnjen avtobus je zdrknil v 30 metrov globok prepad. Grozna nesreča je zahtevala deset mrtvih ter 16 hudo ranjenih.

Vsled eksplozije bombe 10 mrtvih in 25 ranjenih. V Haifi v Palestini, kjer so najhujši in neprestani spopadi med Judi in Arabci, je dne 19. junija zjutraj na trgu za zelenjavo eksplodirala bomba. Pri priči je bilo ubitih 10 Arabcev, 25 pa hudo ranjenih in bo od teh še več umrlo. Atentat preiskujejo angleške oblasti, ki so prepovedale ves poulični promet.

Vrh ognjenika zletel v zrak. Iz San Franciscu v Združenih ameriških državah poročajo: Ognjenik Benjamin, ki že bruha nekaj tednov, je dosegel višek razbesnelosti. Pri izbruhu dne

V treh tednih tretja podmornica ponesrečila

Dne 15. junija se je zgodila v razdobju treh tednov tretja nesreča s podmornico. Tokrat je zadela nesreča potopitve moderno francosko podmornico »Feniks« ob indokitajski obali, ki pripada Franciji. Podmornica »Feniks« je imela omenjenega dne zjutraj skupno z drugo podmornico in z raznimi drugimi edinicami vajo pred Kamprano v Indokini. Ko se je spustila pod morsko površino, se ni več pojavila. Iskanje se je začelo takoj in je trajalo 24 ur. Iskala je ponesrečeno podmornico vsa francoska mornarica v Indokini in vse vojno letalstvo. Na kraju nesreče je morje 100 metrov globoko in za to glo-

bočino je bila »Feniks« tudi zgrajena za pritisk več ko 10 kg na kvadratni centimeter. »Feniks« je bila dolga 101 meter in je imela 1300 ton ter je spadala med najbolj moderne in največje podmornice. V stometerski morski globini je doletela smrt zadušnja 71 mož posadke, od katerih se ni nihče rešil.

Nesreča je že tretja v teku zadnjih treh tednov. Najprej se je potopila ameriška podmornica, iz katere so rešili polovico posadke, potem se je potopila angleška podmornica, iz katere so rešili od sto mož posadke samo tri, in sedaj je prišla na vrsto še francoska podmornica.

Poslednje vesti

NEMČIJA ZAHTEVA VEDNO BOLJ VRNITEV GDANSKA

Nad Evropo visi že dalje časa nevarnost izbruha vojne radi mesta Gdansk. Gdansk (Danzig) je prišel po mirovnem sklepu pod pokroviteljstvo Društva narodov in je pristanišče za Poljsko. Nemčija zahteva že dalj časa vrnitev tega mesta in cestno zvezo skozi koridor ali prehod med zapadno ter vzhodno Prusijo. Ta koridor je v poljskih rokah. Minulo soboto in nedeljo se je mudil v Gdanku nemški propagandni minister dr. Göbbels, ki je prisostvoval tamošnji otvoritvi nemškega kulturnega tedna. Ob tej priliki je imel nemški minister na Gdančane nagovor in je med drugim tudi tole povedal:

»Nemško prebivalstvo Gdanska pripada istemu plemenu, istemu narodu in usodi kakor Nemci ob Renu. Gdanski Nemci so trdno odločeni, da se povrnejo k Nem-

čiji in je postalo iz tega vzroka gdansko vprašanje mednarodno. Poljaki trdijo, da je Gdansk poljski, ker leži ob izlivu Visle v morje, katera teče skozi Poljsko. Iz istega vzroka bi moral biti nemški Rotterdam, ker leži ob Renu, ki vendar teče skozi Nemčijo. Poljski prenapeteži zahtevajo zase vzhodno Prusijo in Šlezijo. Naj postavijo še zahtevo, da se potegne meja Poljske ob Renu, potem bodo sosedje Angležev, kateri trdijo, da se njihove meje raztezajo do Rena. Poljaki hočejo Nemce premagati v bodoči vojni pri Berlinu. Ne smemo pa pozabiti, da sta potrebna k taki zmagi dva činitelja: taki, ki zmagujejo, in taki, kateri so premagani.«

Göbbels je dalje razlagal, da trdi Anglija, da je mogoče rešiti vprašanje Gdanskega na miren način, istočasno pa daje Poljakom jamstva za vse, ker Varšava hoče in poskuša obkrožiti Nemčijo ter Ita-

18. junija je zletel vrh ognjenika, kateri se je doslej dvigal 2240 metrov nad morjem, v zrak. Pepelnat dež se je razširil na stotine milj daleč. Ognjeni steber, ki se dviga proti nebu, je videti od zelo daleč.

Domače novice

Tombola Zveze Maistrovih borcev. V nedeljo, 25. junija, ob 15 priredi odsek Zveze Maistrovih borcev v gostilni tov. Franja Resnika v Sv. Juriju ob Pesnici veselico s tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za podporo revnim članom Maistrovih borcev. Prevoz z avtobusi ob 14 z Glavnega trga v Mariboru. Cena vožnje za vsakega člana ZMB v Sv. Jurij in nazaj in za člana njegove družine po 6 din od osebe. Za članstvo ZMB so znižane cene pri jedi in pijači. Udeleženci naj se prijavijo za avtobusno vožnjo v pisarni ZMB v Narodnem domu in je plačati 6 din za vsakega prijavitelja, nakar prejme vozni listek. Čas prijave v nedeljo do 12. ure. Tombolska karta po 3 din. Kolo sreče bo razdelilo 14 krasnih tombol, dva moška in dve ženski kolesi, ter še 400 drugih dobitkov. Maistrovi borci, prijatelji in tovariši! Poslužite se ugodne prilike za lep tovariški sestanek in udeležite se prireditve polnoštevno!

Razni poškodovanci, ki so se zatekli po zdravniško pomoč v mariborsko bolnišnico. V Grušovi pri Sv. Petru pri Mariboru je ravnal 14 letni posestniški sin Maks Kranjc tako neprevidno s puško, da se je sprožila in je naboj odbil fantu nos. — V Središču je padel 26 letni telovadni učitelj Ivan Boh pri vaji na krogih tako nesrečno na tla, da si je nalomil hrbtenico. — Na Kapli ob severni meji je zbil na tla izpodsekana bukev 57 letnega drvarja Karla Vollmajer, ki je obležal z zelo nevarnimi notranjimi poškodbami. — Pri št. Janžu na Dravskem polju je podrl avtomobil 48 letno preužitkarico Rozalijo Drevšek in ji je prizadejal hudo poškodbo na hrbtu. Imenovani poškodovanci so se zatekli v mariborsko bolnišnico po zdravniško pomoč.

Nevaren žepar prijet. V neki mariborski manufakturni trgovini sta se pojavila zadnja soboto dva moška pod pretvezo, da bosta kupila sukno. Medtem ko je eden izbral blago, je skušal drugi skriti pod plašč 6 m sukna. V trgovini so tatinsko početje opazili in so predali nevarnega kupca policiji. Policija je prepoznala v izročenem dolgo zasledovanega žeparja Dušana Novakoviča iz Beograda. Mož je že presedel šest let po ječah in je bil pred leti aretiran na Mariborskem tednu kot član nevarne žeparske bande.

Krvava napada. V Kamnici pri Mariboru se je zapletel zadnje nedeljo državni nastavljenec Vincenc Krois s pijanimi pivci v prepir. Krois je dobil zabodljaj v prsa. — Podoben primer se je zgodil v nedeljo tudi na Teznu pri Mariboru, kjer se je spril 18 letni viničarski sin Franc Hlodnjak s svojim sorodnikom in je bil zaboden v hrbet. Oba poškodovanca sta bila oddana v bolnišnico.

Novi most pri Nazarjih v delu. Na posredovanje cestnega odbora v Gornjem gradu, Nazarčanov in ravnatelja uprave Marijinega gradu g. inž. Lojzeta Žumra je odobrila banska uprava za gradnjo novega železobetonskega mosta pri Nazarjih poldrug milijon dinarjev. Pri dosedanjih delih je zaposlenih že 50 domačinov. Z novim mostom bo odpravljen ostri in veliki ovinek pod gradom s preložitvijo ceste. Konstrukcija glavnega mosta bo iz železobetona. Glavni most, ki bo dolg 55 metrov in s hodniki šest in pol metra širok, bo stal 800.000 din. Nosilnost glavnega mosta bo 18 ton. Dela stranskih objektov so že skoraj končana in bodo začeli kmalu graditi glavni most. Za vzdrževanje prometa je zgrajen zasilni most za največjo težko 6 ton. Istočasno

so v teku regulacijska dela od izliva Drete nazgor. Za regulacijo Drete je odobrenih 100.000 dinarjev.

Gospodarsko poslopje zgorelo. V Sobotincih pri Sv. Marku pri Ptujju je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju posestnika in mizarja Franca Žniderič, kateremu je zgorela tudi delavnica. Zgorelo je tudi tele in več svinj.

Po enem letu pojasnjena skrivnost z izginutjem otroka. Malemu posestniku Francu Osonkarju v Velikem Mislinju je zginil lani 14. maja neznan kam sinček. Kljub temu, da je oblast pridno pozvedovala za otrokom, ga niso našli in je bilo vse prepričano, da so ga odvedli cigani. Zadnje dni pa so našli gozdni delavci pod črnim vrhom v Velikem grabnu v grmovju na otroško lobanjo. Takoj so obvestili Osonkarja in skupno z orožniki so zbrali ostale dele okostnjaka in nekaj obleke, ki je bila raztrgana. Osonkar je izjavil po obleki, da gre za ostanke njegovega otroka. S tem je dokazano, da se je fantek zgubil v gozdu, umrl od lakote in njegovo truplo so oglodale razne zveri. Mesto, na katerem so zbrali kosti, je oddaljeno od najbližje hiše ter ceste 6 km. Po gozdu tavajoči otrok je sigurno klical na pomoč, a ga ni nikdo slišal radi oddaljenosti.

Podlegla poškodbam. Na cesti na celjski grad je padla s češnje na plot 8 m globoko 37 letna delavčeva žena Marija Podrepšek iz Celja. Priletela je s trebuhom na plot in obvisela. Prepeljali so hudo poškodovano v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu umrla.

Smrt pod vozom. Anton Kotnik, 33 letni posestnik iz Vrhpolj pri Kamniku, se je odpravil zgodaj zjutraj z dvovprežnim vozom v Tuhinjo po krhlikovino za smodnišnico v Kamniku. Radi razvranih kolovozov se je težko naloženi voz prevrnil na Kotnika in mu je lestva voza zmečkala glavo. Smrtno ponesrečeni zapušča ženo s sinčkom.

Vlom v trgovino. V noči na ponedeljek so vlomili neznan storilec z dvoriščne strani v trgovino Ivana Cydricha, trgovca na Mariborski cesti v Gaberju pri Celju. Odnegli so raznega blaga za 10.000 din.

Nasilni roparski napadalec. V noči na zadnje nedeljo krog ene ure so vdrl trije moški v hišo posestnice Frančiške Romove na Polulah pri Celju. Razbojniki so se splazili v sobo, v kateri sta spali hčerki Marija ter Fanika. Ko so začeli tolovaji brskati po omarah, sta se zbudili hčerki in sta klicali na pomoč. Radi krika je eden od storilcev udaril Marijo s polenom po glavi in jo tako poškodoval, da je morala v bolnišnico. Ropar je predramil 78 letno mater Frančiško in njene sina Toneta, ki sta spala v sosednji sobi. Kakor hitro sta se pokazala ta dve v veži, je vrgl eden staro ženo na tla, nakar so vsi trije tolovaji pobegnili praznih rok.

Priletec s kolesom v avto in se ubil. V Šmartnem pod Šmarno goro na Gorenjskem je zadnje nedeljo smrtno ponesrečil kolesar in ključavničar Pavel Kosec. Na klancu ni zavrl kolesa in je zadel z vso silo v avto iz nasprotne strani. Kosec se je pri zaletu v avtomobil tako hudo poškodoval na glavi in na znotraj, da mu v bolnišnici niso mogli več pomagati in je umrl.

Društvene vesti

Makole. Na splošno zahtevo udeležencev pri nedeljski večerni predstavi »Slehnika« je soglasno navdušenje gledalcev sklenilo, da se mora igrati na vsak način ponoviti. Zato javljamo, da bomo »Slehnika« ponovili 25. junija, zvečer. Začetek bo točno ob devetih. Ljudi iz bližnje in daljne okolice opozarjamo, naj ne zamude prelepe prilike in naj ne podcenjujejo velikanske volje igralcev, ki so v najhujšem delu žrtvovali cele noči in se izsolali v spretni režiji gđne Ger-

SVOJCEM V TUJINI —

najsi bodo kjer koli po svetu: v Nemčiji, Franciji, Ameriki itd., pošiljajte »Slovenskega gospodarja«, ker jih bodo zanimale domače novice. Pošljite nam njihove naslove! Naročnina za kraje izven naše države znaša celoletno 64 din, polletno 32 din.

zinčičeve do take igralske rutine, da se niti razvajeni zagrebški letoviščarji niso mogli načuditi splošnemu nastopu in režiji, kakor lepoti podajanja posameznih igralcev. Če bo od šeste ure dalje zelo slabo vreme, predstava odpade.

Lopata pri Celju. Prosvetno društvo je vprizorilo v nedeljo, 18. junija, pod Brežnikovim kozolcem na Lopati veseligr »Dva para se ženita«. Prireditelj je dobro uspela in je nudila gledalcem nekaj zelo živahnega in veselega. Zato se je odbor odločil, da ponovi to igro v Šmartnem v Rožni dolini 9. julija popoldne v dvorani Slomškovega doma. Šmarčani, pripravite se! Smeha bo na cente!

Dopis

Lopata pri Celju. V nedeljo, 25. junija, ob treh popoldne bo pri gasilskem domu na Lopati tombola prostovoljne gasilske čete. Glavni dobitki: dva plemenska bika, kuhinjska oprema, divan, 2000 kg premoga, seženj drv, blago za moško obleko, vreča moke, moška in ženska verižica ter še nad 400 drugih lepih dobitkov. Tablice po 2 din. Prijatelji, pridite!

NOVE KNJIGE

Letno poročilo Kmetijske zbornice za dravsko banovino v Ljubljani za I. in II. poslovno leto. Uredil Fran Erjavac. Izdala in založila Kmetijska zbornica. Ljubljana, 1939. Strani 216, cena 50 din. — Čeprav je kmečki stan pri nas najštevilnejši, je dobil svoje zakonito stanovsko zastopstvo, Kmetijske zbornice, šele pred pičlimi dvema leti. Njih prvo leto je prešlo še v ustanovitvenih organizacijskih delih, tako da so začele s svojim prvim življenjem prav za prav šele lansko leto in še to tako tiho, da jih je širša javnost komaj opazila. Navzlic temu imajo pa pokazati že na delo, na katerega so — vsaj naša slovenska — lahko in po pravici ponosne. Dokumentirano izpričevalo za to nam nudi ravno to letno poročilo, ki nudi mnogo več, nego bi pa na prvi pogled sklepali po naslovu. V prvem delu sta Fran Erjavac in dr. T. Ristič očrtala zgodovino kmečkih stanovskih zastopstev ter naših jugoslovanskih in slovenske kmetijske zbornice ter njenega urada posebej. Drugi del prinaša uredb o Kmetijskih zbornicah in pravila naše slovenske Kmetijske zbornice, nadalje izčrpna poročila o vsem izredno bogatem, mnogostranskem in resnem delu vseh zborničnih organov ter proračune in obračune za prvi dve poslovni leti. Za vsakega, ki se količkaj zanima za naša gospodarska vprašanja, bo pa še prav posebno zanimiv zadnji, najobširnejši del poročila, ki prinaša več temeljitih študij, in sicer dr. Lavričev »Prezre gospodarskega položaja za leto 1938«, potem Erjavčev »O izobrazbi kmečke mladine«, dr. Pergarjev »Zavarovanje živine« in inž. Jože Suhadolčeva »Umetna gnojila«. Prav za vsakega javnega delavca bo izredne važnosti tudi podrobni statistični pregled »Slovenskega uvoza in izvoza«, ki ga je sestavila zbornica in ki smo ga doslej vsi tako pogrešali. Končno je temu bogatemu poročilu priložen še lep in pregleden zemljevid govedorejskih pasemskih okrožij v Sloveniji s poročilom inž. J. Suhadolca. Na knjigo opozarjamo vso našo javnost.

Avgust šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

V tem času je hitel možki od Save ob vasi gor. Mudilo se mu je. Urno je skakal čez jame, stopal čez preloge, razgrinjal grmovje. Sprva je šel po stezi, potem je udaril skozi živo mejo na polje. Poznal je tod vsako jamico, vsako brazdico. Zdaj je dospel do hiše, ki je stala sama na koncu vasi. Krčma je to; ko bi bil dan, bi videl nad vrati brinovo vejo. Pred hišo je ležal pes; še z uhljem ni mignil, gotovo je prišla poznal. Moški je stopil v hišo, iz katere nisi čul niti najmanjšega glasu, kakor da ni žive duše v njej; toda bila je.

V prostorni, nizki sobi sta sedela za dolgo hlastovo mizo dva možka. Nista govorila nič, strmela sta predse v veliko steklenico rujnega vina. Plamenček v mali svetilki je trepetaje mežikal na gole stene, na dva tri pisane svetnike, na veliko zeleno peč, nad katero je viselo povese in nekaj storžev koruze, zraven te pa je zdehala in predla debeluhasta stari-kava ženska in kimala z rjavim mačkom vred, ki se je ob njej mudil; — čudno je plesala luč gostoma po licih.

Eden je bil kmet, to je kazala odrta torba in oguljena obleka. Z lakti si je podprl glavo. Rumenkasto lice se mu je žalostno nasmihalo. Gube so se mu vile okoli debelega rdečega nosa, iznad tolstih ust je imel kratke, mačje brke, goste obrvi so se nad nosom zraščale, čela niti nisi videl, pokrivali so ga kuštravi lasje. Kak hip je zaprl oči, nato jih je spet odprl in švignil s pogledom proti vratom. Kmet je bil to, župan Janko.

A njegov tovariš? Vrag bi ga vedel! Ne veš, od katere strani bi ga prijel. Kratek, tankonog vetrnjak je bil, da bi ga odpihnil. Kmet ni. Po izlizenem modrikavem suknjiču, ki se je pri vsakem šivu svetil, bi sodil, da je meščan. Glava mu je bila kakor jabolko: rdeča, gladka, na temenu utisnjena. Gola je bila ko dlan, samo izza uhljev sta mu štrlela dva črna šopa, lice je bilo nabuhlo, drobne oči so se mu sukale kakor kolesca, obrvi so se sklepale in razmikale, tenki, šiljasti nos je trepetal, široka usta so se zvijala od ene na drugo stran. Sukal se je in presedal, kakor da ga kdo zbada, popravljal si je rdeči ovrtnik, pokašljeval in pljuval.

»Hvaljen Bog, ljudje!« je pozdravil z zamolklim glasom prišlek in s širokega klobuka stresel deževnico. — Oba sta se zdrznila.

»O ti, kum Luka!« je zajecal Janko. »Pošteno te je opral dež.«

»Bogme, pošteno!« je potrdil Luka.

»Prav pri zadnjem požirku sva. Pozno je, sem rekel, ne bo ga več.«

»Ne bo ga!« se je nasmehnil Luka, sedel za mizo in zagnal premočeni klobuk na tla. »Ali me že kdaj ni bilo, če sem rekel, da pridem? — Ej, Jana, kuma! Vina in luka in sira!« je zaklical ženi, »volka bi pojedel.«

Ženska je leno vstala in odšla.

Luka je bil suh, koščen mož, ne velik in ne majhen. Obraz mu je bil upadel, truden in rumen, tak, moj ljubi Bog, kakor jablanov list sredi zime, po njem pa je bila posejana redka rjava brada kakor požeto strnovje. Gledal je izpod oči, stiskal vrat med ramena, kazal zobe, zamahnil včasih mimo levega ušesa ali po kuštravih kratkih laseh. Oguljena obleka s sto krpami mu je že jela razpadati, usnjena torbica je bila mastna, klobuk poln lukenj, srajca pa Bog si ga vej kdaj oprana. Siromak, da bi mu dal krajcar!

»Luka!« je zapiskal oni napol pijani možic, »varuj se! Ti hodiš ponoči po vražjih stezah. Glej, da te vrag kdaj ne odnese! Cigani so blizu, blizu je Sava.«

»Eh, eh!« je pokazal Luka svoje bele, šiljaste zobe. »Čuj ga, Janko, čuj! Vraga se bojim! Kaj sem jaz? Revež, ki pobira krajcarje. Cigani imajo druge opravke. Ali ti, prazna buča, še škrabljaš? Hvali

Boga, da si živ! Tebe, da, tebe nosi ali angel ali vrag, ko se vsako božjo noč vlačiš tak v svoje gnezdo; saj noge ti niso kos.«

»Ne nosi me ne angel ne vrag. Če sem vražji, pa sem lahek kakor pero, tebi pa je tvoja torba polna. Pero plava, svinec pa se potopi. Kaj jaz? Živim od božje milosti kakor vrabec na vsakem smetišču in čivkam, živ! živ! Hvala Bogu, še je dosti usmiljenih norcev na svetu.«

»Res je, res!« je potrdil župan z glavo, mali njegov tovariš pa je nadaljeval:

»Ti pa, moj Luka, veljaš v svojih cunjah več kakor marsikateri gospodar v vasi, ki ima dva jarna volov. Na prste si lahko vse Jelenčane prešteješ, ki jih ne držiš na svojih vajetih. Vsi so ti dolžni. Le vprašaj svojo mastno torbo! Mar ti nisem jaz pisal vse obligacije in zadolžnice, mar se ni Janko kot priča pod vse podkrižal?«

»Res je, res!« se je Janko nasmejal neumno. »Pa še to: nas enega tirjajo za državne davke, za občinske doklade, za roboto pa za biro. Kdo pa tebe kaj vpraša, moj Luka? Ali je tebi kdaj toča pobila, Sava poplavila, slana požgala?«

»Solit se pojdi!« je udaril Luka s pestjo po mizi. »Kateri zlomek te je kaj vprašal, čenča čenčasta? Mar smo se zaradi tega sešli tu, da se pripravimo za kozjo brado, kaj? Moji groši vama rojijo po glavi, kaj? Da, ti groši so rastle na moji dlani in moja torba ni rešeto. Ali sem jaz kriv, da vama žepi nimajo dna, da vama je grlo kakor suh pesek? Ali ti nisem vsakokrat pošteno plačal za vsako pismo? Kolikokrat pa si se ti, Janko, napil na moj račun za ta svoj križ?«

»Da, da!« je pokimal Janko, zamežiknil in cmoknil z jezikom, »nisi mi ostal dolžen ne enega križa, jaz pa sem to kar tako rekel, ker je beseda nanesla. Prav praviš; kaj bi se ljudje grizli zaradi nič! Dajmo, zaradi česar smo prišli, pa pijmo in Bog!«

Medtem je Jana prinesla vino. Luka ji je mahnil z roko in ženska je spet odšla iz sobe.

»Brez zamere,« je dvignil mali kupico, »trčimo, kum Luka! Vem, dober si in dobro plačaš. Samo te prosim, ne dotikaj se me! Večkrat znaš človeka tako zhosti kakor s šilom, jaz pa imam po materi tenko kožo, po očetu hudo kri. Obdrži si svoje lepe nauke, mene je življenje dovolj grdo izučilo. Pa sam povej, če ni sramota: dve latinski šoli sem napravil, z mestnim sodnikom sem hlače v šoli trgal — zdaj pa sedim v tem blatnem gnezdu, s tem tepcem, s tem Jankom moram piti. Uh! Ali ni sramota? Povej po duši!«

Janka je po obrazu spreletelo, ježno je ugriznil v kratko cev svoje pipe in jo del na mizo. S pestmi se je uprl ob mizo in počasi vstajal, strmел je v malega, sklonil glavo in dejal z zamolklim glasom:

»Ti, ti, Mikica, nisi vreden toliko ko moj pljunek s tisto latinsko šolo vred, kar si je ti osmradil. Mar smo te mi vabili v to blatno gnezdo, ha? Povej! Uh, ko bi se mi te kapljice ne zdelo škoda, ko bi je bil ti vreden, izvedela bi tvoja buča, kaj je ta steklenica! Glej ga no! Ko bi bilo po pravici, davno že bi ti sedel v drugi šoli, v Lepoglavi, ker tega mila ni v vsem mestu ne, ki bi ti opralo tvoje umazano lice. Ti — ti kuga ljudska!« je izjecal Janko in počasi zopet sedel.

»Mir!« je zagrmel Luka, »ali te je, Mikica, stekel pes ugriznil?«

»Čakaj me!« je zaškril Mikica.

»Mir! ti pravim,« je tresnil Luka s pestjo po mizi, da je Mikica kar zazijal in stisnil glavo med rameni.

»Norca!« je nadaljeval Luka, ves rdeč od jeze in vina. »Ali mislita, da utegnem gledati, kako se pobijata? Ali smo se zaradi tega sešli? Norca! Pamet si posodita, če je imata kje! Imam dela za vaju: dela in denarja.«

1 Kaznilnica.

(Dalje sledi)

Nov redilni prašek za prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 15 din.

JABLIN

za izdelovanje domače pijače brez dodatka pravega sadjeva. Zavitek za 50 litrov 20 din, a poštnina 26 din.

Prašek za pitanje goveje živine. Pospešuje močno rast in hitro zdebelenje govedi in telet. Veliki zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 zavitek 6 din, za več zavitkov 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka pri kravah ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo. 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Konjin povečava pri konjih apetit, jih vzdrži sveže in bistro ter preprečuje najpogostejše konjske bolezni, posebno katar. 1 zavitek 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din. Pravi Redin, Govedin, Mlekin, Konjin ter Mostin se dobi samo v zavitkih z gornjimi slikami in ga prodaja samo

Drogerija KANC,
Maribor,
Slovenska ulica

Zaloga v Celju:
Trg. Loibner,
Kralja Petra cesta 17

Zaloga v Ptuj:
Drog. Skočir,
Slovenski trg 11

Kmečka trgovina

Reševanje vinske krize v Italiji

Italija za Francijo pridela največ vina. Ker pa Italiji primanjkuje goriv, so sklenili, da bodo pomanjkanje premoga nadomestili z alkoholom vina. Izšel je odlok vlade, po katerem bodo morali italijanski vinogradniki 10% svojega pridelka odstopiti državi. Od celotne količine vina, ki ga vinogradnik pridela, se odbije na vsakega člana družine 1 hl, od preostale količine pa dobi država 10%. Država da za to vino odškodnino, in sicer za 1 hl, ki ima 10% alkohola, 40 lir (okrog 90 din). Na ta način bo država vsako leto dobila od vinogradnikov okrog 2.400.000 hl vina, iz katerega dobi okrog 240.000 hl čistega 100% alkohola, ki ga meša z bencinom kot gorivo.

Navedeni ukrepi italijanske vlade se zde na prvi pogled kot breme za prebivalstvo. Vendar ima tudi to svoje dobre strani, in sicer: ker je v Italiji mnogo več vina, kot se ga porabi doma, se preostalih 90% vina veliko laže in po boljši ceni proda. Dalje država pri odvzemu vina ne gleda na kakovost in dobroto vin, njo zanima le alkohol, radi česar lahko vinogradniki oddajo državi najslabša in celo pokvarjena vina. Ker je državi le za vinski alkohol, bodo vinogradniki lahko oddajali državi tudi alkohol, pridobljen iz vinskih tropin in drož. Doslej je namreč radi davkov na žganje bilo skoraj onemogočeno pridobivanje alkohola iz vinskih tropin, ki so šle radi tega navadno v pogubo. Tako se bodo ponovno izkoriščale vinske tropine, z vinskega trga bodo pa izginila vsa slaba in pokvarjena vina. Sicer izvajanje odloka, ki se je začelo v tekočem letu, naleti na težkoče, toda prisilna oddaja vin državi bo imela ugodne posledice na celoten italijanski vinski trg.

Dobro bi bilo, da bi se tudi pri nas našel kdo, ki bi preštudiral možnost uporabe vinskega alkohola kot goriva, posebno, ker smo tudi mi navezani na uvoz bencina. Če bi se to začelo na drug način tudi pri nas, bi brez nadaljnje lahke vnovčili vina samorodnic, predvsem šmarnice, ki nekateri dela tako sive lase. Kot gorivo bi menda alkohol samorodnic še bolje služil kot pa alkohol žlahtne vinske trte.

Sadna letina v Bosni

Po sedanjih izglelih računajo, da bodo letos v Bosni pridelali okrog 30.000 vagonov sliv. Pričakuje se, da se bodo sveže slive plačevale v Brčkem po 1—1.50 din kg, to pa zato, ker Kalifornija, ki prav tako pridelava zelo mnogo sliv, zahteva za kilogram okrog 3 din, radi česar mislijo, da bodo trgovci bolj iskali bosanske slive. Nasušiti nameravajo okrog 3000 vagonov sliv, ki bodo imele ceno 3 din kg. Tudi orehi so v Bosni dobro obrodili; pravijo, da jih bodo pridelali okrog 200 vagonov.

Sladkor se bo pocenil

Ker bomo morali uvoziti okrog 1300 vagonov sladkorja, na katerega je visoka državna trošarina, bo finančni minister radi dobljene trošarine pri uvozu sladkorja lahko znižal trošarino na sladkor v državi, in sicer za 3 din pri kg. Po napovedih finančnega ministra g. Vojina Gjuričiča bo torej sladkor pri kilogramu za 2.70 do 3 din cenejši kakor je bil doslej. Naše državne finance ne bodo s tem nič trpele, ker v kolikor bodo manj prejele od trošarine doma, toliko bo nadomestil češko-moravski protektorat, ki nam bo sladkor nabavil, s tem, da bo plačal uvozne carine. Če bi še tvornice sladkorja malo popustile pri svojih cenah, bi se lahko sladkor pocenil za okrog 4 din pri kilogramu.

Gospodarske zanimivosti

Angleži se zanimajo za naše živinske kože. Neka angleška tvrdka se je jela zanimati za naše surove živalske kože, ki jih potrebuje angleška industrija kože. Te dni so že bile poslano prve pošiljke telečjih in lažjih govejih kož na Angleško. Če bodo Angleži z našimi živalskimi kožami zadovoljni, bodo jeli Angleži na veliko kupovati pri nas surove živalske kože.

Koliko se je lani pridelalo vina? Po podatkih mednarodnega urada za vino v Milanu je znašal lani pridelok vina 205 milijonov hektolitrov od česar odpada na Francijo 58, Italijo 45, francoski Alžir 22, Španijo 16, Portugalsko 10, Romunijo 9,5, Argentino 9, Rusijo 5, Čile 4, Grčijo 3,6, Nemčijo z Avstrijo 3,5, Madžarsko 3 milijone hektolitrov.

Nemci bodo kadili krajše cigarete. Radi pomanjkanja denarja Nemci kolikor le moreče zmanjšujejo uvoz tobaka. Zato so tvornice v Nemčiji, ki predelujejo tobak v cigare in cigarete, zmanjšale težo cigar, dolžino cigaret pa skrajšale za 10%.

Japonski proračun se je povečal v letošnjem letu za 100 milijonov funtov. Omejili bodo prehrano prebivalstva, da bodo izvozili več konzerv in drugih živin, da tako dobe prepotrebni denar za vojno na Kitajskem.

Cene goveje živine

Voli, Maribor debeli 3.75—5 din, poldebili 3.25 do 4 din, plemenski 4.50—6 din, Ptuj 4—4.50, Ljubljana 4.50—5.50 din, Novo mesto 5—6 din, Črnomelj 5—5.50 din kg žive teže.

Mladi voli (junčki). Brežice 3.50—4.50 din, Novo mesto 4.50—5 din kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4 din, Murska Sobota 4.50 do 5 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.25 din, plemenske 3.25—4.50 din, za klobasarje 2.25—3 din, molzne 4—5.50 din, breje 3.50—4.50 din, Ptuj 3 do 4 din, Murska Sobota 2.50—3 din, Ljubljana 4—4.50 din, Črnomelj 4.25—4.50 din.

Telice. Maribor 4—5.50 din, Ptuj 4—4.50 din, Ljutomer 4.50—5 din, Ljubljana 5.50—6 din, Novo mesto 4—5 din, Črnomelj 4.50—4.75 din.

Teleta. Maribor 4.50—6 din, Ptuj 6 din, Ljutomer 6—7 din, Murska Sobota 5—6 din, Ljubljana 6.50—7 din, Novo mesto 7—8 din, Črnomelj 5.50—6 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stari prašiči 90—115 din, 7—9 tednov stari 120—140 din, 3 do 4 mesece 200—280 din, 5—7 mesecev 310 do 460 din, 8—10 mesecev 470—515 din, eno leto 710—920 din za glavo; kg žive teže 6—8 din. V Mitrovici na Hrvaškem so se prodajale dve leti stare svinje po 500 din komad in je cena na tem sejmu padla v zadnjem času za 100 din pri komadu. V Ptujju so bili 6—12 tednov stari prasci 100—140 din, v Brežicah odstavljani pujski 70 do 90 din komad, v Novem mestu pa 120—125 din komad.

Pršutarji (pruleki). Ptuj 7—7.50 din, Ljutomer 7 din, Murska Sobota 8—8.50 din, Ljubljana 7—8 din, Črnomelj 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Murska Sobota 10, Brežice 8.50 din, Ljubljana domači 8.50—9 din, sremski 9—9.50 din, Črnomelj 9 din kg žive teže.

Vino

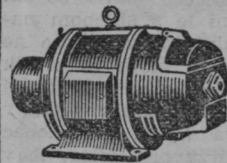
Okolica Ptuja. Navadno mešano 4.25 din liter, sortirano 8 din, staro navadno 5 din, finejšo sortirano staro vino po 10 din liter.

Okolica Ljutomera. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 4—5 din, finejšo sortirano 6—8 din liter.

Tržne cene

Perutnina. Maribor: kokoš 18—28 din, par piščancev 18—60 din, gos 25—30 din, raca 15 do 20 din. Mitrovica na Hrvaškem: kokoš 12—15, par piščancev 8—30 din, race 12—15 din, mla-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev

Domača tovarna

IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

da račka 5—10 din, mlada goska 7.50—20 din. Zito. Cene so se dvignile za okrog 12 par. Banatska pšenica 152—154 din, bačka 158—162 din, banatska koruza 110—112 din 100 kg. V nadrobni prodaji pa je bila pšenica 1.75 din, rž 1.75, ječmen 1.50 din, koruza 1.25 din, oves 1 din, proso, 1.75 din, ajda 1.25 din, fižol 2—3 din kg.

Krma. Maribor novo seno 45—50 din, staro 65 din, pšenična slama 37 din 100 kg. V Ptujju je seno po 50—75 din, slama 25—30 din q, v Ljutomeru seno 45 din, slama 30 din q, v Murski Soboti seno 60 din, slama 35 din q, v Ljubljani seno 100 din, slama 60 din q.

Drva. V Novem mestu stane kubični meter drv 50 din.

Mlečni izdelki. Maribor: liter mleka 1.50 do 2 din, smetana 7.50—10 din, kg surovega masla 24 din, čajnega 28—32 din, domačega sira 8 do 10 din. — Mitrovica na Hrvaškem: mleko 1.50 din liter, ovčji sir kg 14—20 din, nedozorel ovčji sir 10 din, kravji sir 5 din, maslo 28—36 din, smetana 10—15 din liter.

Jajca. Maribor 0.50—0.75 din, Ljutomer 0.60, Murska Sobota 0.50 din, Ljubljana 0.65—0.75 din komad.

Sadje. Češnje v Mariboru 4—10 din kg, liter 1.50—3 din, višnje v Mitrovici 5—6 din, češnje 1—3 din, vrtno jagode 5—6 din kg, gozdne jagode 2—3 din liter, suhe slive 8—12 din kg.

Zelenjava: glava zelja 2—5 din, kumara 2 do 6 din, karfiola 1—8 din, ohrovt 0.50—2.50 din, zelena 0.50—3 din, buča 2—4 din, glavната solata 0.50—1 din, redkev 1 din; kg krompirja 0.75—1.25 din, hrena 8—10 din, kislega zelja 3 din, špargelj 10—12 din; kg fižola v stročju 14—16 din, graha v stročju 6—8 din, liter luščenega graha 7.50—10 din. Ostala zelenjad v kupčkih po 1 din.

Sejmi

26. junija svinjski: Središče — 27. junija svinjski: Ormož; živinski: Maribor; tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava — 28. junija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 30. junija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Gornja Radgona — 1. julija svinjski: Križevci (okraj Murska Soba), Brežice, Celje, Trbovlje; živinski: Jurkloster, Podčetrtek.

★

I. M. Sevnica. Listne stenice ali šoštarje na zelju zelo težko zatiramo. Edino 2—3% raztopina mušjega lesa in mazovega mila jih deino uniči in prežene. Pa še to sredstvo moramo rabiti jako previdno radi nežnih zelnih listov. Drugih sredstev (strupenih) radi tega, ker zelje uživamo, ne moremo uporabljati. Bolhe pa ovira pri razvoju edino vedno prerahljana zemlja, ker jih luknjice ovirajo pri skakanju.

Razgovori z našimi naročniki

Vojaška pilotska šola. F. A. Zrakoplovna podčastniška šola se nahaja v Novem Sadu. Gojence sprejema po predhodnem natečaju, ki se navadno objavlja julija meseca in se vlagajo prošnje na poveljnika šole do 1. septembra. Šolske izobrazbe zadoščajo štirje razredi ljudske šole, po možnosti pa izučenje kakega obrta (mehaničarskega, električarskega, mizarskega ali ključavničarskega). Lani so bili sprejeti letniki 1918, 1919 in 1920, letos predvidoma 1919—1921. Razen krstnega lista in šolskega spričevala je treba priložiti domovnico, npravnstveno spričevalo, samski list in dovoljenje očeta ali varuha. — Sprejeli smo le Vaše pismo z dne 3. junija, prejšnjega pa ne. Odgovor na drugo vprašanje bomo objavili, čim dobimo potrebne podatke.

Pogoji za službo policijskega stražnika. I. P. Kandidat za policijskega stražnika mora izpolnjevati sledeče pogoje: 1. da je državljani kraljevine, 2. da je dovršil 21. leto in da še ni prekorajčil 30. leta starosti, 3. da je telesno in duševno zdrav, 4. da je neoženjen ali vdovec brez

otrok ali sodno ločen od žene brez otrok, 5. da je neomadeževanega vedenja v preteklosti, 6. da zna pisati, čitati in računati, 7. da se pismeno zaveže, ostati v policijski izvršilni službi najmanj tri leta in v primeru samovoljne oddaljitve iz službe plačati državni blagajni polovico vseh prejemkov, ki bi jih bil prejel v teku one dobe, ki je ne odsluži. Razen tega mora biti visok najmanj 172 cm in mora imeti odslužen rok v stalnem kadru v eni izmed glavnih vrst orožja vojske ali mornarice. Minister za notranje zadeve sme poedine kandidate v posebnih, upoštevanja vrednih primerih izjemoma oprostiti pogojev, navedenih pod točkama 2. in 4. Prošnjo se lahko vložijo vsak čas pri banski upravi v Ljubljani, ki jo bo obdržala v evidenci, dokler se kako mesto ne izprazni. Je pa mnogo prosilcev, mest pa malo.

Odvetnik-zagovornik zahteva 5000 din nagrade. Priziv? D. B. Ako je odvetnik svoj zahtevek zoper Vas iztožil in je sodba pravomočna, ni možno vložiti priziva, pa tudi ne doseči obnove

postopka, ker v opisanem primeru ni razlogov za dovolitev obnove. — Odvetnik Vas je smel tožiti pri sodišču v Laškem, ker imate v tamsodnem okolju svoje domovališče. — Ako so bili odvetnikovi stroški odmerjeni le s sklepom napram Vam kot lastni stranki, tak sklep še ne tvori izvršilnega naslova in bi moral odvetnik vložiti zoper Vas še posebno tožbo na plačilo teh stroškov in nagrade. — Stroške zagovornika v kazenskem postopanju mora trpeti obdolženec sam, ako zastopa obtožbo državni tožilec; če v primeru, ako zastopa obtožbo subsidiarni ali zasebni tožilec, bi moral slednji v primeru, ako bi bil obdolženec oproščen, povrniti obdolžencu stroške zagovornika. — V opisanem primeru bi Vi mogli zahtevati od sosedu povračilo Vaših stroškov le, ako mu dokazate, da Vas je oblastil ovačil lažno zoper svoje prepričanje. Ako je to storil z namero, da bi se začelo zoper Vas kazensko postopanje, je zagrešil prestopok po § 139 kaz. zakona. Najbolj enostavno bi bilo, ako bi državno tožilstvo (na Vašo prijavo, ki pa mora biti podprta z dokazi!) uvedlo zoper sosedu kazensko postopanje in bi bil sosed spoznan krivim; v tem primeru bi bila Vaša odškodninska tožba uspešna. V prijavi navedite, da se eventualnemu kazenskem postopanju pridružite kot zasebni udeleženec z zahtevkom, da se sosed obdoli na povračilo Vaših stroškov. V tem primeru imate pravico — ako bi državni tožilec ne pokrenil kazenskega postopka ali od že pokrenjenega odstopil — da sami kot subsidiarni tožilec vzdržite pregon. Seve se s tem izpostavite nevarnosti, da boste morali, ako bi si sosed mogoče zagovornika in bi ga kazensko sodišče oprostil, moral sosedu povrniti stroške zagovornika!

Novi sosed (kupec) ne dovolj poprave vodnih jarkov. S. I. Pred 11 leti Vam je sosed dovolil, da si smete napeljati vodo iz njegovega gozda, nakar ste izkopali jarke in položili cevi. Sedaj je ta sosed posestvo prodal, kupec pa Vam noče dovoliti popravljati jarkov, kadar so zadelani. Vprašate, ali je novi lastnik upravičen prepovedati Vam navedeno popraviljanje. — Važno je, ali Vam je prejšnji sosed dal omenjeno dovoljenje le začasno do preklica, ali morda za stalno, ali z obvezo le zase ali tudi za svoje naslednike. Ako je bila Vaša pravica le začasna, odnosno dana od sosedu obvezno le zanj osebno, tedaj Vam novi lastnik gozda sme prepovedati popraviljanje jarkov in preprečiti napeljavo aploh — sicer pa ne.

Pravica delavca do pokojnine. C. I. Podpora ob onemoglosti. Ste 60 let star, že 30 let uslužbeni kot delavec pri istem podjetju, plačujete že 25 let prispevke v bolniško blagajno in bi radi vedeli, kdo Vam je dolžan plačevati pokojnino, dali delodajalec ali bolniška blagajna. — Najbrž ste zavarovani pri OUZD in ste do 30. avgusta 1937 plačevali prispevke le za zavarovanje zoper bolezen in nezgode. Šele od 1. septembra 1937 naprej se pri OUZD plačujejo prispevki tudi za zavarovanje zoper starost in onemoglost. Pri tem zavarovanju Vam pripada starostna renta šele z dovršenimi 70 leti in še to pod pogojem, da ste dotlej na predpisani način plačali prispevke za starost in onemoglost skozi pet sto tednov. Znese pa ta renta 12 kratni znesek povprečnega, na leto plačanega prispevka. Ker znaša prispevek 3% zavarovane mezde, bo znašala renta približno eno tretjino zavarovane mezde. — Delodajalec Vam brez kakga posebnega zadevnega dogovora ni dolžan plačevati pokojnine. — V primeru, ako obnemorete pred dovršenimi 70 leti, Vam pritiče invalidna renta in to pod pogojem, ako ste plačevali zadevne prispevke vsaj skozi dve sto tednov. Ta renta znese osemkratni znesek povprečnega letnega prispevka, ako pa ste vplačevali prispevke vsaj pet sto tednov, pa se zviša na 12 kratni znesek prispevka. — Za onemogle je smatrati tiste delavce, ki zaradi bolezni, starosti ali drugih napak ne morejo izvrševati dela, kakor bi ga sicer po svojih močeh in sposobnostih, z ozirom na svojo izobrazbo in dosežanj svoj poklic, ne zaslužijo niti tretjine tistega, kar zaslužijo zdravi delavci iste vrste dela in z enako izobrazbo ter v istem kraju. — Izjemoma podeljuje na prošnjo podpore SUZOR v Zagrebu iz podpornega sklada za onemoglost in starost, in sicer ostarelim in onemoglim delavcem, ki po gornji razlagi še niso dosegli pravice do invalidne, odnosno starostne rente. Za podelitev podpore pa se zahteva, da je onemogli prosilec bil po 1. juliju 1925 zavarovan pri OUZD za primer bolezni (torej ni treba, da tudi za onemoglost in starost) najmanj 250 tednov, 70 let stari prosilci pa, da so bili zavarovani (za primer bolezni) najmanj 500 tednov.

Zastrupljen pes. F. S. Imeli ste psa-čuvaja, ki je rad podil divjačino v tujem revirju; sedaj Vam je poginil in sumite, da mu je sosed pod-

taknil strup v bližini hiše. — Pse, ki pohajajo po lovišču, smejo lovski lastniki in zakupniki, pa tudi lovsko osebe v svojem lovišču ubijati. Zastrupljati je dovoljeno le nezaščiteno divjačino in zverjad samo lovskim upravičencem in le z izrecno dovolitvijo obsega upravnega oblastva I. stopnje ter samo na krajih, ki so izrecno označeni v dovolilu.

Prošnja za državnega ali banovinskega cestarja. I. S. Banovinske cestarje nastavlja banska uprava, državne pa okrajno načelstvo, odnosno je pri slednjem vložiti prošnjo. Pogoji za sprejem so: jugoslovansko državljanstvo, dovršitev najmanj ljudske šole, starost najmanj 23 in ne več kakor 30 let, duševno in telesno zdravje, dobro razločevanje barv ter odslužitev vojaške službe. Za državne cestarje se razen tega še zahteva, da so pravega vedenja (nравstveno spricevalo), da niso bili obsojeni radi kaznjivega dejanja iz koristoljubja, da niso v kazenski preiskavi in ne pod skrbstvom. — Ali je momentano kako mesto prosto, nam žal ni znano. Poizvedite pri banski upravi. Naj obdrže Vašo eventualno prošnjo v evidenci, dokler se kako mesto ne izprazni.

Izterjanje posojil od brata. S. F. Bratu ste posodili leta 1931 večji znesek za čas, dokler denarja sami ne boste potrebovali, pri čemer pa je brat na zadnji listini napisal, da ga bo vrnil, kadar ga bo mogel. Leta 1937 ste mu posodili nadaljnji znesek proti enomesečni odpovedi. Sedaj potrebujete denar, pa Vam ga brat ne vrne vzlic obljubam. — Posojilo iz leta 1937 ne spada pod zaščito in Vam ga mora brat po preteku enomesečnega odpovednega roka vrniti v celoti z dogovorjenimi obrestmi vred. — Glede dolga

iz leta 1931 pa bi bratu olajšave po uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov le tedaj ne pritakale, ako bi bil v boljšem gmočnem položaju nego Vi. Pri ugotavljanju gmočnega položaja se ne vpošteva le gola veličina posestva, marveč tudi višina dolgov, število nepreškrbljenih otrok, obveza vzdrževanja prevžitkarja in podobno, tako da je dolžnik morda v slabšem gmočnem položaju nego Vi, čeprav ima večje posestvo nego Vi. — Ako ste bratu posojilo v letu 1931 dogovorno dali le za čas, dokler sami denarja ne boste potrebovali in je on le samolastno pripisal, da Vam ga bo vrnil, kadar ga bo mogel, tedaj pripis ne velja in Vam mora posojilo vrniti takoj, seve, ako si izposlujete odločbo sodišča, da je on v boljšem gmočnem položaju nego Vi. Ako pa te odločbe nimate, pritiče bratu zaščita in Vam je dolžan plačati le anuitete za polovico znižanega dolga. Preden meste zamenjati stare dolžniške listine z novo, ni dolžan dolžnik ničesar plačati; ako ste mu novo listino že izročili pred 2. marcem 1939, Vam mora plačati doslej zapadle tri anuitete, ako pa postopka za zamenjavo dolžniške listine niste sprožili do 2. marca 1939, bodo posamezne anuitete prišle teči šele s prihodnjim prvim novembrom. — Ako ste morda soglašali s tem, da Vam brat vrne posojilo iz leta 1931 kadar ga bo mogel, boste morali očitno čakati še dolgo, ker so imovinske prilike Vašega brata glasom Vašega popisa zelo slabe. — Izgleda, da plačila dolga iz leta 1937 ne bo možno drugače izterjati nego s prisilno dražbo posestva, česar pa Vam ne nasvetujemo. Treba bo dobiti dovoljenje za odškodnino kakih parcel.

Ama Nunčič. Odgovor na Vaše vprašanje najdete v »Slov. gospodarju« z dne 7. junija.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Skrivališče

Kako poldrugo uro od Stične izvira pod skalnatim hribom reka Krka. Blizu njene-ga izvira je velika podzemeljska jama, ka-

kršnih je na Krasu vse polno. Ta jama je bila v nekdanjih časih okoliškim kmetom pribežališče in zavetje pred Turki. Tako si je tudi tokrat v njej poiskalo zavetja mnogo ljudi. Pred jamo sta stala na straži dva kmeta, v njej pa je okrog mnogih ognjev sedelo in ležalo za tri vasi ljudi. Pri velikem ognju blizu vhoda pa je bila gruča mož, ki so se pomenkovali o svoji

usodi in se hudovali na gospodo, ki se sama zapira v gradove, kmeta pa prepusti samemu sebi.

Taki smo Slovenci

Možaki okrog velikega ognja so bili vedno glasnejši, zato se jih je tudi vedno več zbiralo okrog njih. »Vse je res, kar pra-

vite, močje!» se vmeša v pogovor starejši mož. »Pa bom vendar jaz še eno rekel. Nič ne pomaga, če se mi hudujemo na gospodo in na cesarja. Bodo že sami zase odgovor Bogu dajali. Jaz pravim, pomagajmo si sami, močje!» — »Tako je! Vsi gremo nad Turke, jutri na vse zgodaj!» Tako so vsi pritrjevali. — »Le pojdite,« se spet oglasi tisti, ki se je prej najbolj hudoval na gospodo. »Le pojdite, saj boste vsi razbite buče prinesli nazaj!» — »Strahopetec si sam, pa bi rad še nas preplašil!» mu vpade drugi v besedo. — »Kdo je strahopetec?» vzkipi oni in zgrabi za gorjačo. Takoj sta si bila v laseh in komaj so ju drugi ločili.

(Dalje prihodnjt)

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglašju stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati upravnika lista prijave, doplača se Din 5.—. — Mali oglaš se mora brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavi. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Kovaški pomočnik-začetnik išče službo. Alojzij Šlamberger, Pekel, Poljčane. 1034

Iščem čednega, poštenega, zanesljivega, do 30 let starega hlapca, ki zna tudi kaj popraviti pri hiši, ni pijanec in ne surov z živino. Služba stalna, plača dobra, nastop takojšen. Mariborska koča, pošta Hoče. 1035

Iščeta se dva konjska hlapca, oženjena, pridna, zanesljiva in marljiva. Nastop službe s 1. julijem 1939. Graščina Turniš, Ptuj. 1032

Sprejemem kmetičko dekle za vsa dela. Železnik Anton, Nebova 20, Sv. Peter pri Mariboru. 1044

Priden in pošten fant, okrog 14 let star, se sprejme. Plača po dogovoru. Rihterič, Gačnik, Pesnica. 1047

Kovaški pomočnik se sprejme. Budja Ciril, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1048

Takoj se sprejme samski konjski hlapec in hlapec za govejo živino, ki zna pravilno molsti. Uprava Brandhof, Studenci pri Mariboru. 1050

Sprejemem žagarja. Vrecl, Zg. Hoče 34. 1056

Pekovski vajenec in mlad hlapec se takoj sprejmeta. Kapel, pekarna, Rače. 1058

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

POSESTVA:

Ugodno prodam potročni mlin, dva tečaja, hišo, gospodarsko poslopje, gozd, njive, travnik, sadonosnik, trta na brajdah, dve uri od Maribora. Cena 62.000 din, hipoteke 23.000. Naslov v upravi. 1037

Gostilno s petimi stanovanji, blizu železniške postaje pri Mariboru, ugodno na prodaj. Naslov v upravi. 1029

Prodam posestvo. Sp. Verjane št. 3, Sv. Trojica v Slovenskih goricah. 1043

Prodam posestvo, hiša, 5 oralov zemlje, vinograd, njive, travnik; cena 27.000. Martin Bobek, Gabernik, Podplat. 1054

Lepo posestvo na prodaj v trgu Sv. Lenart, Slov. gorič, Ptujška cesta 40; meri okrog 10 oralov, lep sadonosnik, njive, travnik, gozd, poslopje s petimi sobami in gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanju. 1053

Prodam srednje, lepo posestvo, 15 minut od jezice; cena 45.000 din. Kregar Franc, Pijavec, pošta Šmarje pri Jelšah. 1055

Prodam malo posestvo. Partinje št. 67, Sv. Jurij, Slov. gorič. 1057

Novi vozni red!

Velja od 15. maja 1939

Vozni red v lepji žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej Din 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

RAZNO:

Zlato in srebro Vam dobro plača grajski urar Jan, Maribor. 1049

Madrace, žične vložke, afrik, žimo, vato, volno, kapok kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva 6. 973

Prodaja se: šivalni stroji, malo rabljen, omare, miza, nočna omara, postlane postelje, stoli, kovčegi, vsa kuhinjska posoda, podobne, razni predmeti za 6000 din. Naslov v upravi. 1046

Pridite po lepo in močno blago ter obleke, postregli Vas bomo najceneje! Manufaktura Grajske starinarne, Maribor, Vetrinjska 10. 1052

Klobuke, najmodernejše, dobite v vseh kvalitetah in barvah, kakor tudi kozje čope (Gamsbart), okraske iz srnjakove dlake, planike in razne lovske znake. Popravila izvršujem od 10 do 25 din. Nepremočljivo impregniram vsake klobuk. Priporočam se Vlado Babošek, klobučar, Maribor, Vetrinjska 5. 1041

Ali že veste, da želim par znamk koles z dvojnimi mufni original torpedo opustiti ter iste po lastni ceni prodati po 690 din? — Šket, Vransko. 1038

Kmetje in izdelovalci sadnih mlinov pozor! Valčke za sadne mline vseh velikosti naročite pri M. Ribizel, Šmartno ob Paki. Istotam dobijo delo kamnoseki. 1036

Velika količina normalnih kos iz prvovrstnega jekla po 15 in 29 din prodaja trdka Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 1031

Mostin za napravljane izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

Čunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako aravee, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najbolje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Čevlje, ostanke raznih fazon, poceni prodaja Štermečki, Celje. 949

Kmetice! Bučnice in druga oljnata semena zamenjate najbolje v tovarni olja, Maribor, pri mostu. Za krave in svinje prgo in otrobi. 958

Maščena esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

Abolentik od 5 litrov naprej in domači kis vsako količino dobite v trgovini Senčar, Mala Nedelja, kjer tudi vedno najugodnejše zamenjate rijs, sončnice in bučnice za prvovrstno olje. 983

Dobro vino naprodaj. Večja količina, zmerne cene. Cerkevno predstojništvo Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah, p. Juršinci. 990

Občni zbor »Ljudske samopomoči« v Mariboru se vrši potom delegatov v nedeljo, dne 2. julija, ob 10. uri v lastni palači. 1051

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v št. Ilju v Slov. goricah, r. z. z. n. z., se vrši v nedeljo, dne 9. julija, ob 8. uri v uradni sobi Slovenskega doma. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrditev računskega zaključka za leto 1938. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Prilagoditev pravil novemu združenemu zakonu. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu drugi občni zbor z istim dnevnim redom, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 1045

Občni zbor Hranilnice in posojilnice v Slatini, r. z. z. n. z., bo 29. junija 1939 v hranilničnem prostoru ob osmih zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrditev računskega zaključka za leto 1938. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. 1033

SCHICHTOV RADION
nene temeljito

S kuhanjem perila v raztopini Schichtovega Radiona odpravite prav vse, tudi najtrdovalnejšo onesnago. Perilo bo zunaj in znotraj popolnoma čisto in snežnobelo.

RADION BELINA!

RADION
pere sam

POMLAD! — LETO! — OŠTANKE! mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za mošne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa, cvrtnajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prost. Prepričajte se in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Ogledajte si povečano zalogo in ugodne cene! 988

Moško sukno že od din 10!
dokler traja zaloga, se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Lastniki srečk!

Iščemo one srečneže, ki so že zadeli glavni ali večje dobitke, česar pa še ne vedo. — Lastniki srečk vojne škode, rdečega križa, tobačnih srečk javite nemudoma vse svoje srečke s serijami in številkami na naslov: »Novice o srečkah«, Maribor, Cankarjeva ulica 14. Priložite tri znamke po din 1.50! 816

Najlepše in najnovejše vzorce za ročna dela,

kakor kuhinjske prtice, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtismemo na platno v prodajalni **TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7**

Če hočete biti zares dobro in poceni oblečeni, obiščite 868 manufakturo

ČEŠKI MAGAZIN,
MARIBOR, pri glavni policiji,

kjer dobite najprej izbiro blaga za moške, ženske obleke, plašče, kostume, za birmance in otroke po najnižjih cenah. Najboljša kakovost. Polovična cena ostanom! Krojaške potrebine!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala. Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

*

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

*

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

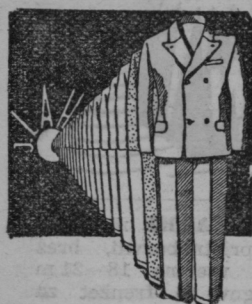

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Klobuki, Za mesec junij

obleke, 441
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Krapinske toplice

Starodavno, znamenito radioaktivno kopališče in zdravilišče. Uspešno zdravi revmatizem, išias, giht, ženske bolezni itd. Zdravljenje z blatom, kopanje v hiši, novo zidani veliki bazen na prostem, dobra hrana, nizke cene, znatni popusti za čas pred in po sezoni, pavšalne kure, lasten avtobus na postaji Zabok-Krapinske toplice, brezplačna železniška vožnja ob povratku itd. Zadržite prospekte! 709

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Vam nudimo sledeče kipe:

SRCE JEZUSOVO: visok 20 cm 20 in 65 din; visok 30 cm 35, 37, 42 in 85 din; visok 35 cm 94 din; visok 40 cm 56, 60, 70, 75 din; visok 55 cm 100 din; visok 90 cm 310 din; visok 1 m 1720 in 2150 dinarjev.

SRCE JEZUSOVO Z RAZPETIMI ROKAMI: visok 25 cm 100 din; visok 30 cm 90 in 130 din; visok 40 cm 120 din.

Pri naročilu napišite velikost in ceno. — Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila
Maribor - Ptuj.

Vse za moške in ženske obleke

srajce, kombineže, nogavice v največji izbiri — reklamne cene — le v 1040

OBLAČILNICI

MARIBOR, Glavni trg 11.

Kupujte pri naših inserentih!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gosposka ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.